แบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ด้วยพารามิเตอร์ความเสียหายสำหรับคอนกรีต

นายธนกร ชมภูรัตน์

สถาบนวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิด สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2548 ISBN 974-17-4075-1 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

HYPERPLASTICITY MODEL WITH DAMAGE PARAMETER FOR CONCRETE

Mr. Thanakorn Chompoorat

สถาบนวทยบรการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering Program in Civil Engineering Department of Civil Engineering Faculty of Engineering Chulalongkorn University Academic Year 2005 ISBN 974-17-4075-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ด้วยพารามิเตอร์ความเสียหายสำหรับ	
	คอนกรีต	
โดย	นายธนกร ชมภูรัตน์	
สาขาวิชา	วิศวกรรมโยธา	
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. สุเซษฐ์ ลิขิตเลอสรวง	

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

> *M*_____ คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ (ศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก ลาวัณย์ศิริ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

59 2010 La ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวี ธนะเจริญกิจ)

สาราร์ ริโคงสรรภ อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร. สุเซษฐ์ ลิขิตเลอสรวง)

Pom 1016 2 p. nossuns

(รองศาสัตราจารย์ ดร. สุพจน์ เตชวรสินสกุล)

กรรมการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ริูรวัตร บุญญะรู้)

ธนกร ชมภูรัตน์ : แบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ด้วยพารามิเตอร์ความเสียหายสำหรับคอนกรีต. (HYPERPLASTICITY MODEL WITH DAMAGE PARAMETER FOR CONCRETE) อ. ที่ปรึกษา : อ.ดร. สุเชษฐ์ ลิขิตเลอสรวง จำนวนหน้า 61 หน้า. ISBN 974-17-4075-1

เมื่อกล่าวถึงแบบจำลองความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียด ของงานทางด้านวัสด ศาสตร์ โดยทั่วไปนั้นจะยึดเอาแนวทางของทฤษฎีของพลาสติกซิตี้มาใช้พิจารณาในการสร้างแบบจำลอง สมการของความเค้นและความเครียด (Constitutive model) จากแนวทางดังกล่าวงานวิจัยนี้จะได้นำเลนอ แบบจำลองพลาสติกซิตี้แนวทางใหม่มาประยุกต์ใช้ในงานด้านคอนกรีต โดยอาศัยทฤษฎีทางด้านไฮเปอร์ พลาสติกซิตี้ (Hyperplasticity) ที่มาจากการนำหลักการทางอุณหพลศาสตร์มาพัฒนาแบบจำลองด้าน ซึ่งแบบจำลองแนวทางใหม่นี้สามารถหาความสัมพันธ์ของความเค้นและความเครียดได้จาก พลาสติก ฟังก์ชั่น 2 ชนิด นั่นคือ ฟังก์ชั่นพลังงาน (Energy function) และฟังก์ชั่นคราก (Yield function) รวมถึงใน แบบจำลองนี้ได้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีกลศาสตร์ความเสียหายต่อเนื่อง (Continuum damage mechanics) ที่ แสดงอยู่ในรูปของพารามิเตอร์ความเสียหาย (Damage parameter) และฟังก์ชั่นครากของความเสียหาย นอกจากนี้ยังได้นำเอาหลักการใคนีเมติกฮาร์ดเด้นนิ่ง (Kinematic hardening) เข้ามาใช้ ซึ่งในที่นี้จะใช้ พารามิเตอร์ฮาร์เด้นนิ่งไม่เชิงเส้น (Non-linear hardening parameter) ทั้งหมดนี้จากที่ได้ใช้หลักการต่าง ๆ ข้างต้นมาพิจารณาหาค่าความส้มพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดที่ได้มาทำการเปรียบเทียบกับผล ที่ได้จากการทดสอบด้วยเครื่องมือ Universal testing machines (UTM) ภายใต้การรับแรงอัดและการรับ แรงวัฏจักรแบบ 1 มิติ โดยที่ผลที่ได้จากการเปรียบเทียบดังกล่าวในงานวิจัยฉบับนี้ จะได้ชี้ให้เห็นว่า สามารถนำสมการความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดที่ได้จากแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติก ชิตี้นี้ไปใช้ทำนายพฤติกรรมของกำลังรับแรงอัดและกำลังรับแรงวัฏจักรโดยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ วิเคราะห์เชิงตัวเลขต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลย

ภาควิชา	วิศวกรรมโยธา	ลายมือชื่อนิลิต	
สาขาวิชา	วิศวกรรมโยธา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ลูโโนรี ลิโพ	(JEBGAI
ปีการศึกษา	2548	1	

467 03200 21: MAJOR CIVIL ENGINEERING

KEYWORDS: Constitutive Law / Hyperplasticity / Kinematic hardening / Damage mechanics THANAKORN CHOMPOORAT : HYPERPLASTICITY MODEL WITH DAMAGE PARAMETER FOR CONCRETE. THESIS ADVISOR : SUCHED LIKITLERSUANG, 61 pp. ISBN 974-17-4075-1

To model the stress-strain behavior of engineering materials, the plasticity theory is usually employed to define the constitutive law. This research introduces a new plasticity theory for applying to concrete material. This model focuses on the use of hyperplasticity based on the laws of thermodynamic. The constitutive equations can be derived from two scalar potentials functions: an energy function and a yield function. In addition, the continuum damage mechanics which is defined in terms of damage parameter and yield function is applied to this model. Furthermore, the kinematic hardening mechanism is included. A non-linear hardening parameter is selected. The entire principles as mentioned above are used to express the stress-strain relation. As a result, comparisons the model with the result tested by Universal testing machine (UTM) under the compressive strength and the cyclic strength of one dimension are considered. Finally, the model can be used to predict the compressive strength and the cyclic strength and the cy

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	0.15		T. Chompoorat.
Department	Civil Engineering	Student's signature	
Field of study	Civil Engineering	Advisor's signature	Suched L.
Academic vea	r2005		

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อ. ดร. สุเชษฐ์ ลิขิตเลอสรวง อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยสมบูรณ์ โดยให้คำปรึกษาและแนะนำ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาการทำงานวิจัยอย่างดียิ่ง อีกทั้งขอขอบพระคุณ อาจารย์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ น.ส. โรจนีย์ มั่นวงค์วิโรจน์ และพี่ขวัญ สุขคง รวมถึง พี่ ๆ เพื่อน ๆ ที่ ช่วยสนับสนุนการเรียนแล<mark>ะงานวิจัยให้สำเร็จ</mark>ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายสุดนี้ ผู้เขียนขอรำลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ครู และอาจารย์ ที่ได้อบรม และสั่งสอนให้ผู้เขียนสำเร็จการศึกษาจนถึงปัจจุบันนี้

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทยง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษจ
กิตติกรรมประกาศฉ
สารบัญช
สารบัญตารางก
สารบัญภาพรู
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ
บทที่
1 บทน้ำ
1.1 ความเป็นมาแล <mark>ะความสำคัญของปัญหา</mark> 1
1.2 วัตถุประสง <mark>ศ์ของการวิจัย</mark> 2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย <mark></mark> 2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจ <mark>ะได้รับ</mark> 3
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2.1 แนวคิดแ <mark>ละ</mark> ทฤษฎี 4
2.1.1 กระบวนการแตกร้าว4
2.1.2 คอนกรีต 4
2.1.3 ผลกระทบจากปฏิภาคส่วนผสมคอนกรีตโดยวิธีของ ACI
2.1.4 ผลกระทบขนาดโตสุดของหิน6
9 2.1.5 ผลกระทบความชื้นและการดูดซึม6
2.1.6 ผลกระทบอัตราส่วนระหว่างน้ำต่อปูนซีเมนต์
2.1.7 ผลกระทบความถ่วงจำเพาะ
2.1.8 ผลกระทบหน่วยน้ำหนักและช่องว่าง
2.1.9 ผลกระทบโมดูลัสความละเอียด8
2.1.10 ผลกระทบการบ่มคอนกรีต9

สารบัญ (ต่อ)

ฑ

2.1.11 ผลกระทบขนาดและรูปร่างของชิ้นตัวอย่าง
2.1.12 คุณสมบัติยืดหยุ่นของคอนกรีต10
2.1.13 โมดูลัสยืดหยุ่นของคอนกรี <mark>ต</mark>
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง12
2.2.1 พฤติกรรมแนวแกน13
2.2.2 ไฮเปอร์พลาสติกซิตี้15
2.2.3 กล <mark>ศาสตร์ความเสียหาย</mark> 17
2.2.4 แบ <mark>บจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ต่อเนื่องด้วยพ</mark> ารามิเตอร์ความเสียหาย
1 มิติ20
2.2.5 การด <mark>ำเนินการเชิงตัวเลข</mark> 22
3 วิธีดำเนินการวิจัย
3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการว <mark>ิจัย</mark> 24
3.1.1 ขั้นเตรียมตัว <mark>อย่าง</mark> 24
3.1.2 <mark>ขั้นทดสอบกำลัง</mark> 25
3.2 วิธีการทดสอบ26
3.2.1 ขั้นตอนการทดสอบ28
3.2.2 ขั้นตอนการเขียนโปรแกรม
3.2.3 ขั้นตอนการคำนวณพารามิเตอร์แบบจำลอง
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
4.1 ผลการวิเคราะห์
4.1.1 การหาคุณสมบัติของคอนกรีตทางด้านกายภาพ คุณสมบัติทางด้าน
วิศวกรรมเบื้องต้น และการออกแบบปฏิภาคส่วนผสม
4.1.2 การศึกษาค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้
4.1.3 การศึกษาพฤติกรรมความเค้นและความเครียดภายใต้กำลังรับแรงอัด33
4.1.4 การศึกษาพฤติกรรมความเค้นและความเครียดภายใต้กำลังรับแรงวัฏจักร.36

สารบัญ (ต่อ)

5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	49
5.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาเพิ่มเติม	50
รายการอ้างอิง	51
ภาคผนวก	53
ภาคผนวก ก. โครงสร้าง <mark>โปรแกรมไฮเปอร์พลาสติกซิตี้</mark>	54
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	61

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่ 2.1	ผลของอัตราส่วนความสูงต่อเส้นผ่านศูนย์กลางของแท่งทดสอบที่มีต่อกำลังอัด	10
ตารางที่ 2.2	สูตรพื้นฐานของทฤษฎีไฮเปอร์พลาสติกซิตี้	16
ตารางที่ 2.3	ตัวอย่างการเปรียบเทียบสูตรระหว่างผิวครากเชิงซ้อนกับไฮเปอร์พลาสติกซิตี้	
	ต่อเนื่อง	16
ตารางที่ 2.4	พารามิเตอร์แบบจำลอง $\left(E,k_0,k_1,a,b,R, lpha_\infty ight)$	21
ตารางที่ 3.1	โปรแกรมการทดสอบกำลังรับแรงอัด และกำลังรับแรงวัฏจักร	26
ตารางที่ 4.1	คุณสมบัติทางกายภาพและคุณสมบัติทางด้านวิศวกรรมเบื้องต้น	31
ตารางที่ 4.2	ตารางสรุปคาดการณ์ปฏิภาคส่วนผสม	32
ตารางที่ 4.3	ตารางสรุปผลการศึกษาค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้	32
ตารางที่ 4.4	ข้อมูลพื้นฐานของแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ภายใต้กำลังรับแรงอัด	34
ตารางที่ 4.5	้ข้อมูลพื้นฐานของแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ภายใต้กำลังรับแรงวัฦจักร3	38

สารบัญภาพ

ภาพที่ 2.1	(a) ความสัมพันธ์ระหว่างพลังงานยึดเหนี่ยวกับระยะทางการแยกตัว5
	(b) ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกับการเคลื่อนตัว
ภาพที่ 2.2	กราฟระหว่างความเ <mark>ค้นกับความเครียดขอ</mark> งอะตอม5
ภาพที่ 2.3	ผลกระทบต่อขนา <mark>ดโตสุดขอ</mark> งหินกับค่ากำลังอัดที่ 28 วัน
ภาพที่ 2.4	สภาพความชื้นของมวลรวม
ภาพที่ 2.5	ผลกระทบ <mark>อัตราส่วนระหว่าง</mark> น้ำต่อปูนซีเมนต์8
ภาพที่ 2.6	ผลกระทบของการบ่มที่มีต่อกำลังอัดคอนกรีต
ภาพที่ 2.7	ความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นกับความเครียดสำหรับคอนกรีต ณ ความเครียด
	คงที่11
ภาพที่ 2.8 รู	รูปแบบแผนผ [ั] งความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นกับความเครียดสำหรับคอนกรีต 12
ภาพที่ 2.9 เ	พฤติกรรมของค <mark>อนกรีตภายใต้กำลังรับแรงอัด</mark> 13
ภาพที่ 2.10	) พฤติกรรมของค <mark>อนกรีตภายใต้กำลังรับแรงดึง</mark> 14
ภาพที่ 2.11	แบบจำลองพื้นฐ <mark>านของไคนีเมติกฮาร์ด</mark> เด้นนิ่ง 1 มิติ17
ภาพที่ 2.12	2 ความหมายของชิ้นส่วนเชิงปริมาตร (Representative volume element (RVE)) 18
ภาพที่ 2.13	s พฤติกรรมระหว่างความเค้นและความเครียดของแบบจำลองสมการความ
	สัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียด20
ภาพที่ 3.1	เครื่อง Universal testing machine (UTM)
ภาพที่ 3.2	สมการเชิงตัวเลขของแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้
ภาพที่ 3.3	แผนผัง Flow chat แบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้
ภาพที่ 4.1	แสดงตัวอย่างคอนกรีตที่ 1 ภายหลังการทดสอบกำลังรับแรงอัด
ภาพที่ 4.2	กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดสภาพรับแรงอัดกลุ่ม 135
ภาพที่ 4.3	กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดสภาพรับแรงอัดกลุ่ม 235
ภาพที่ 4.4	กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดสภาพรับแรงอัดกลุ่ม 3 36
ภาพที่ 4.5	แสดงตัวอย่างคอนกรีตที่ 1 กลุ่มที่ 1 ภายหลังการทดสอบกำลังรับแรงวัฏจักร 38
ภาพที่ 4.6	แสดงตัวอย่างคอนกรีตที่ 1 กลุ่มที่ 2 ภายหลังการทดสอบกำลังรับแรงวัฏจักร39
ภาพที่ 4.7	แสดงตัวอย่างคอนกรีตที่ 1 กลุ่มที่ 3 ภายหลังการทดสอบกำลังรับแรงวัฏจักร39

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ 4.8 ก	าราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดสภาพรับแรงวัฏจักร	
શે	ตัวอย่าง 1 กลุ่ม 1	40
ภาพที่ 4.9 ก	าราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดสภาพรับแรงวัฏจักร	
શ	ตัวอย่าง 2 กลุ่ม 1 <mark></mark>	41
ภาพที่ 4.10	กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดสภาพรับแรงวัฏจักร	
	ตัวอย่าง 3 กลุ่ม 1	42
ภาพที่ 4.11	กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดสภาพรับแรงวัฏจักร	
	ตัวอย่าง 1 กลุ่ม 2	43
ภาพที่ 4.12	กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดสภาพรับแรงวัฏจักร	
	ตัวอย่าง 2 กลุ่ม 2	44
ภาพที่ 4.13	กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดสภาพรับแรงวัฏจักร	
	ตัวอย่าง 3 กลุ่ม 2	45
ภาพที่ 4.14	กราฟความสัมพันธ์ร <mark>ะหว่างความเค้นและความเครียดสภาพรับแรงวั</mark> ฏจักร	
	ตัวอย่าง 1 กลุ่ม 3	46
ภาพที่ 4.15	กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดสภาพรับแรงวัฏจักร	
	ตัวอย่าง <mark>2 ก</mark> ลุ่ม 3	47
ภาพที่ 4.16	กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดสภาพรับแรงวัฏจักร	
	ตัวอย่าง 3 กลุ่ม 3	48

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัญลักษณ์

a, b	พารามิเตอร์ฮาร์ดเด้นนิ่งไม่เชิงเส้น (Non-linear hardening parameter)
d	ฟังก์ชั่นการสูญเสียพลังงาน (Dissipative function)
Ε	ค่าโมดูลัสยืดหยุ่นเริ่มต้น (Initial Young's modulus)
E_{c}	Secant Young's Modulus
f	พลังงานอิสระ Helmholtz (Helmholtz free energy)
$f_{c}^{'}$	กำลังรับแรงอัดประลัย (Compressive strength)
$f_t^{'}$	กำลังรับแรงดึงประลัย (Tensile strength)
$f^{'}_{\infty}$	กำลังรับแรงคงค้าง (Residual strength)
g	พลังงานอิสระ Gibbs (Gibbs free energy)
$\hat{H}$	ฟังก์ชั่นฮาร์ดเด้นนิ่ง (Hardening function)
i^{th}	ผิวครากลำดับที่ i (i th yield surface)
k_0	ขอบเขตการแปรผันตรง (Proportional limit)
k_1	กำลังรับแรงประลัย หรื <mark>อความเค้นมากที่สุ</mark> ด (Final yield stress)
Ν	จำนวนผิวครากทั้งหมด (Number of final yield surface)
R	พารามิเตอร์ความเสียหายลำดับที่ 1 (1 st damage parameter)
$\boldsymbol{S}$, $\boldsymbol{S}_d$	พื้นที่หน้าตัดรวมของวัสดุ และพื้นที่หน้าตัดรวมของรอยร้าว
У	ฟังก์ชั่นคราก (Yield function)
$\mathcal{Y}_d$	ฟังก์ชั่นครากของความเสียหาย (Yield function of damage)
σ	ความเค้น (Stress)
χ	ความเค้นสูญเสียทั่วไป (Dissipative generalised stress)
$\overline{\chi}$	ความเค้นทั่วไป (Generalised stress)
3	ความเครียด (Strain)
α	พารามิเตอร์พลาสติก (Plastic parameter)
α_d	พารามิเตอร์ความเสียหายของวัสดุ (Damage parameter)
α_{∞}	พารามิเตอร์ความเสียหายลำดับที่ 2 (2 nd damage parameter) หรือขีดจำกัดของ
	พารามิเตอร์ความเสียหาย
η	พิกัดภายใน (Internal coordinate)

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการทดสอบคอนกรีตที่แข็งตัวแล้วในประเทศไทยเพื่อใช้ในการก่อสร้าง ขนาดเล็ก หรือขนาดใหญ่ ทั่วไปจะเป็นการทดสอบในรูปแบบของกำลังรับแรงอัด (Compressive Strength) ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของคอนกรีต และเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณสมบัติต่าง ๆ ของ คอนกรีตได้เป็นอย่างดี เพราะค่ากำลังต้านทานหรือรับแรงแบบอื่น ๆ เช่น กำลังต้านทานแรงดึง (Tensile Strength) กำลังต้านทานแรงดัด (Flexural Strength) ฯลฯ สามารถประมาณได้จาก กำลังรับแรงอัด นั้นคือ ถ้าคอนกรีตมีกำลังต้านทานแรงอัดได้สูง กำลังต้านทานแรงอย่างอื่นจะสูง ไปด้วย ดังนั้น ในการออกแบบโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กทั่วไปจะพิจารณาคอนกรีตให้รับ เฉพาะแรงอัดประลัยในแนวแกนเพียงอย่างเดียว

การวิเคราะห์ปัญหาทางวิศวกรรมนั้น สามารถทำได้โดยการวิเคราะห์ออกแบบ ขั้นต้น โดยใช้ข้อสมมุติฐานต่าง ๆ เพื่อลดความซับซ้อนของปัญหา วิธีการออกแบบขั้นต้นนี้ช่วยให้ วิศวกรสามารถออกแบบส่วนประกอบต่าง ๆ ได้อย่างคร่าว ๆ เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจ เกิดขึ้นประกอบกับความซับซ้อนของงานวิศวกรรมที่เพิ่มมากขึ้น ได้มีการอาศัยการคำนวณ ออกแบบชั้นสูง ซึ่งส่วนประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งที่ใช้ในระเบียบวิธีการคำนวณต่าง ๆ ที่กล่าว ข้างต้น คือ แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของวัสดุ (Material model) ที่กำลังพิจารณาภายใต้แรง กระทำของปัจจัยภายนอกต่าง ๆ

งานวิจัยฉบับนี้นำเสนอการใช้แบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ (Hyperplasticity model) อาศัยหลักการทางอุณหพลศาสตร์นำไปใช้อธิบายพฤติกรรมของวัสดุเปราะที่ได้จากการ ทดสอบคุณสมบัติทางด้านกำลังรับแรงอัด และกำลังรับแรงวัฏจักร (Cyclic Strength) จะทำการ ทดสอบกำลังรับแรงดังกล่าวจากการให้แรง จนแท่งคอนกรีตเกิดการชำรุดแตกหัก และกำลังรับ แรงวัฏจักรโดยการเพิ่มแรง (Loaded) ในแนวแกนให้กับวัสดุจนวัสดุมีค่าหน่วยแรงร้อยละ 25, 50 และ 75 ของกำลังรับแรงอัดประลัย แล้วจึงถ่ายแรง (Unloaded) ออกจากวัสดุ หลังจากนั้นจึงให้ แรงกับวัสดุอีกครั้ง (Reloaded) จนเกิดการเสียหาย โดยใช้แท่งคอนกรีตทรงกระบอก เพื่อวิเคราะห์ การเพิ่มขึ้น หรือลดลงของกำลังรับแรง ดังกล่าว ของคอนกรีตได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งทำให้สามารถ เข้าถึงพฤติกรรมของคอนกรีตอย่างแท้จริง การทดสอบนี้อาศัย เครื่องมือ Universal Testing Machines ในการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่าง ความเค้น (Stress) และความเครียด (Strain)

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1 เพื่อศึกษาถึงคุณสมบัติในกระบวนการแตกร้าวของคอนกรีตระหว่างการให้วัฏ จักรแรงดัน, การถอนแรงดัน และการให้แรงดันกลับ

2 เพื่อพัฒนาแบบจำลองทางด้านวัสดุให้สามารถใช้ประโยชน์ได้กับกระบวนการ แตกร้าวในงานคอนกรีต

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1 ศึกษาผลกระทบจากความต้านทานแรงอัด และความต้านทานแรงวัฏจักร ของคอนกรีตทรงกระบอกขนาด เส้นผ่าศูนย์กลาง 10 เซนติเมตร สูง 20 เซนติเมตร ณ ปฏิภาค ส่วนผสมของคอนกรีต

2 ประมวลผลแบบจำลองด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เขียนขึ้นบนโปรแกรม MATLAB

3 ทำนายผลการทดสอบด้วยแบบจำลองโดยเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากการ ทดสอบในห้องปฏิบัติการ

4 สรุปสมการของแบบจำลองและพารามิเตอร์ของสมการเพื่อประโยชน์ในงาน ด้านวัสดุคอนกรีต

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1 เพื่อแสดงว่าแบบจำลองของกระบวนการแตกร้าวนั้นสามารถประยุกต์ใช้ได้กับ งานด้านวิศวกรรมปฐพีได้ เช่น หินเปราะ (Soft rock)

2 สามารถนำผลการทดสอบการรับแรงอัด และกำลังรับแรงวัฏจักร ของคอนกรีต มาเปรียบเทียบพฤติกรรมด้วยการประยุกต์ใช้แบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้

3 สามารถนำโปรแกรมของแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้มาเป็นทางเลือกใน การประยุกต์ใช้กับไฟในต์อิลิเมนต์ (Finite element)

4 ก่อให้เกิดความสนใจระเบียบวิธีการคำนวณเชิงตัวเลข และเข้าใจเกี่ยวกับ พฤติกรรมทางด้านการประยุกต์ใช้ แบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ กับวัสดุอื่น ๆ ในประเทศไทย มากขึ้น อีกทั้งเป็นแนวทางการศึกษา และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

 ศึกษา และทดสอบหาคุณสมบัติของวัสดุผสมคอนกรีตทางด้านกายภาพ และ คุณสมบัติทางด้านวิศวกรรมเบื้องต้น

2 ศึกษาการทดสอบกำลังรับแรงอัด และกำลังรับแรงวัฏจักร ด้วยเครื่องมือ Universal Testing Machines ของคอนกรีตทรงกระบอกขนาด เส้นผ่าศูนย์กลาง 10 เซนติเมตร สูง 20 เซนติเมตร ณ ปฏิภาคส่วนผสมของคอนกรีตแต่ละค่ากำลัง

3 พัฒนาแบบแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้เพื่อนำมาใช้กับวัสดุคอนกรีต

4 ประมวลผลแบบจำลองโดยการประยุกต์ใช้กับโปรแกรมคอมพิวเตอร์

5 เปรียบเทียบและสรุปผลที่ได้จากแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้กับผลที่ได้ จากการทดสอบ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

2.1.1 กระบวนการแตกร้าว (Fracture Mechanics)

กระบวนการแตกร้าวสามารถอธิบายในรูปของความเค้น และการเคลื่อนตัวใน บริเวณรอยแตกร้าวที่ปลายของวัสดุ ในรูปของคุณสมบัติอิลาสติก, คุณสมบัติเป็นเนื้อเดียวกัน (Homogenous) และคุณสมบัติทางกายภาพเหมือนกัน (Isotropic) โดยแนวทางของกระบวนการ แตกร้าวสามารถประยุกต์ใช้กับ วัสดุเปราะ เช่น คอนกรีต เป็นต้น ซึ่งยึดตามทฤษฎี แรงดึงดูด ความเค้น (Theoretical cohesive stress) และกำลังของ ๆ แข็งขึ้นอยู่กับกำลังของแรงยึดเหนี่ยว ของอะตอม ดังนั้นจะพิจารณาหามาได้จากการประมาณกำลังการแตกร้าวน้อยที่สุด

การพิจารณาแรงกระทำภายในระหว่างอะตอมสองอะตอม ดังภาพที่ 2.1 (a) จะ แสดงชนิดของกราฟพลังงานของแรงกระทำภายในที่ต้องการแยกอะตอมสองอะตอมออกจากกัน โดยช่วงพลังงานที่น้อยที่สุดของสมดุลอะตอม และพลังงานรวมที่ต้องการแยกอะตอมออกจากกัน ถ้าจะแยกแยะถึงความแตกต่างระหว่างกราฟพลังงานกับระยะทาง (Energy-Distance curve) ซึ่ง สามารถหาได้จากกราฟระหว่างแรงกับการเคลื่อนตัว (Force-Displacement Curve) ดังแสดงใน ภาพที่ 2.1 (b) โดยในทางปฏิบัติกราฟแรงกับการเคลื่อนตัวสามารถเปลี่ยนแสดงในรูปของกราฟ ระหว่างความเค้นกับความเครียด มีลักษณะเป็น sine curve ดังแสดงในในภาพที่ 2.2 และพื้นที่ใต้ กราฟจะแสดงถึงพลังงานการแตกร้าว (Energy fracture) โดยค่าความชันคือ Young's Modulus

2.1.2 คอนกรีต (Concrete)

วัสดุก่อสร้างชนิดหนึ่งที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย เพราะเป็นวัสดุที่มีความเหมาะสม ทั้งด้านราคา และคุณสมบัติต่าง ๆ คอนกรีตประกอบด้วยส่วนผสม 2 ส่วนคือ วัสดุประสาน อัน ได้แก่ ปูนซีเมนต์ (Cement) กับน้ำ (Water) เรียกว่า ซีเมนต์เพสต์ (Cement paste) ผสมกับวัสดุ ผสม (Aggregates) อันได้แก่ วัสดุผสมละเอียด (Fine aggregates) ซึ่งได้แก่ ทราย (Sand) กับ วัสดุผสมหยาบ (Coarse aggregates) ซึ่งได้แก่ หินหรือกรวด (Rock or Gravel) เมื่อนำมาผสม กันจะคงสภาพกลายเป็นของแข็งจะมีความแข็งแรง และสามารถรับน้ำหนักบรรทุกได้ตามอายุของ คอนกรีตที่เพิ่มขึ้น

ภาพที่ 2.1 (a) ความสัมพันธ์ระหว่างพลังงานยึดเหนี่ยวกับระยะทางการแยกตัว (b) ความสัมพันธ์ ระหว่างแรงกับการเคลื่อนตัว

ภาพที่ 2.2 กราฟระหว่างความเค้นกับความเครียดของอะตอม

2.1.3 ผลกระทบจากปฏิภาคส่วนผสมคอนกรีตโดยวิธีของ ACI (Mix Design)

การคำนวณหาปฏิภาคส่วนผสมสำหรับงานคอนกรีตทั่วไปซึ่งหล่อกับที่อาจ ดำเนินเป็นขั้น ๆ ตามวิธีการเสนอโดยสถาบันคอนกรีตของอเมริกา ซึ่งให้ผลค่อนข้างที่แน่นอน ไม่ เปลี่ยนแปลงมากและถูกต้อง ขั้นตอนแสดงดังนี้

1. เลือกค่าการยุบตัวจากการออกแบบตามสภาพงาน

2. เลือกขนาดโตสุดของหินหรือกรวด

ประมาณปริมาณน้ำและฟองอากาศที่จะเกิดขึ้นในหนึ่งลูกบาศก์เมตร

4. เลือกอัตราส่วนระหว่างน้ำต่อซีเมนต์

ซี่เมาเต์

5. คำนวณปริมาณปูนซีเมนต์ เท่ากับ ปริมาณน้ำหารอัตราส่วนระหว่างน้ำต่อ

6. คำนวณปริมาณของหิน เท่ากับ ปริมาณหินในสภาพแห้งและอัดแน่นคูณหน่วย น้ำหนักของหิน (แห้งและอัดแน่น)

7. คำนวณปริมาณของทราย ประมาณจากปริมาตรเนื้อแท้ของวัสดุ

8. ปรับสัดส่วนผสมตามสภาพความชื้นของทรายและหินหรือกรวด

9. ทำการทดสอบผสมปรับสัดส่วนผสมจากการทดลองผสม และ ตรวจดู
 ความสามารถและกำลังอัด

2.1.4 ผลกระทบขนาดโตสุดของหิน (Effect of Maximum Size of Aggregate)

พิจารณาจากการทำการหาส่วนคละของมวลรวมแล้วดูเปอร์เซ็นต์ที่ค้างตะแกรง ร่อนใหญ่ (หยาบ) ที่สุดอันใดมีเปอร์เซ็นต์มวลรวมที่ค้างมากกว่าหรือเท่ากับ 15% ให้นับขนาด ตะแกรงอันที่ใหญ่กว่านั้นไปอีกหนึ่งชั้น เพราะฉะนั้นการใช้หินขนาดโตในปริมาณที่พอเหมาะ เพียงใด ช่องว่างระหว่างหินก็จะยิ่งน้อยลง ทำให้ต้องการทรายในส่วนผสมน้อยลง ฉะนั้นทำให้ใช้ ปูนซีเมนต์และน้ำน้อยลง คอนกรีตจึงมีราคาถูกลง และมีคุณภาพดี ดังภาพที่ 2.3

2.1.5 ผลกระทบความชื้นและการดูดซึม (Effect of Moisture and Absorption)

มวลรวมมีรูพรุนภายในบางส่วนที่ติดต่อกับผิวนอก ดังนั้นมวลรวมจึงสามารถดูด ความชื้น นอกจากนี้น้ำบางส่วนยังสามารถเกาะบริเวณผิวของมวลรวม ดังนั้นมวลรวมที่เก็บอยู่ใน สภาพธรรมชาติ จึงมีความชื้นต่าง ๆ กันไป เช่น อบแห้ง (Oven-Dry, OD), แห้งในอากาศ (AirDry, AD), อิ่มตัวผิวแห้ง (Saturated-Surface-Dry, SSD), และเปียก (Wet, W) ดังภาพที่ 2.4 สภาพความชื้นนี้มีผลต่ออัตราส่วนน้ำต่อซีเมนต์ในส่วนผสมคอนกรีต

ภาพที่ 2.3 ผลกระทบต่อขนาดโตสุดของหินกับค่ากำลังอัดที่ 28 วัน

ภาพที่ 2.4 สภาพความชื้นของมวลรวม

Ratio)

2.1.6 ผลกระทบอัตราส่วนระหว่างน้ำต่อปูนซีเมนต์ (Effect of Water-Cement

อัตราส่วนระหว่างน้ำต่อปูนซีเมนต์ มีผลกระทบต่อกำลังต้านทานแรงอัดและ ความทนทานของคอนกรีตมาก ถ้าอัตราส่วนระหว่างน้ำต่อปูนซีเมนต์มีค่ามากกำลังต้านทาน แรงอัดของคอนกรีตจะมีค่าต่ำ อัตราส่วนระหว่างน้ำต่อปูนซีเมนต์น้อยลงกำลังต้านทานแรงอัดของ คอนกรีตก็จะสูงขึ้น ดั้งนั้นการผสมคอนกรีตควรรักษาอัตราส่วนนี้ให้คงที่ ถึงแม้ส่วนผสมอื่น ๆ จะ เปลี่ยนแปลงไปบ้าง กำลังของคอนกรีตจะไม่เปลี่ยนแปลงไปมาก

ภาพที่ 2.5 ผลกระทบอัตราส่วนระหว่างน้ำต่อปูนซีเมนต์

2.1.7 ผลกระทบความถ่วงจำเพาะ (Effect of Specific Gravity)

ความถ่วงจำเพาะของมวลรวม คือ อัตราส่วนระหว่างความหนาแน่นของมวลรวม ต่อความหนาแน่นของน้ำ ความถ่วงจำเพาะขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของแร่ธาตุที่เป็นส่วนผสม และรู พรุนของก้อนวัสดุ มวลรวมหยาบและมวลรวมละเอียดที่ใช้กันอยู่ในประเทศไทยจะมีความ ถ่วงจำเพาะอยู่ประมาณ 2.7 และ 2.65 ตามลำดับ

2.1.8 ผลกระทบหน่วยน้ำหนักและช่องว่าง (Effect of Unit Weight and Void)

หน่วยน้ำหนัก คือ น้ำหนักของมวลรวมในขนาดคละที่ต้องการต่อหน่วยปริมาตร หน่วยน้ำหนักจะบอกถึงปริมาตรและช่องว่างระหว่างมวลรวม ที่มวลรวมน้ำหนักหนึ่ง ๆ จะบรรจุลง ได้ โดยหน่วยน้ำหนักของมวลรวมที่ใช้กันอยู่ทั่วไปในประเทศไทยมีค่า 1400-1600 กิโลกรัมต่อ ลูกบาศก์เมตร

2.1.9 ผลกระทบโมดูลัสความละเอียด (Effect of Fineness Modulus)

เป็นตัวเลขดัชนีที่แสดงถึงความละเอียด หรือความหยาบของวัสดุผสม วัสดุผสม ยิ่งหยาบค่าโมดูลัสความละเอียดก็ยิ่งมีค่าสูงขึ้น นอกจากนี้ ค่าโมดูลัสความละเอียดยังเป็น ปฏิภาคโดยประมาณกับขนาดเฉลี่ยของก้อนวัสดุ โดยทรายที่สำหรับผสมทำคอนกรีตควรมีค่า โมดูลัสความละเอียดตั้งแต่ 2.3-3.2

2.1.10 ผลกระทบการบ่มคอนกรีต (Effect of Curing)

การบ่มคอนกรีตเป็นการควบคุม และป้องกันมิให้น้ำที่เหลือในคอนกรีตระเหย ออกมาหลังจากทำการเทลงแบบหล่อ และแข็งตัวแล้ว เพื่อให้คอนกรีตมีคุณสมบัติในการรับแรง และความทนทานตามที่ต้องการ ช่วงระยะเวลาที่ป้องกัน และรักษาความชื้นนี้ไว้ภายหลังจากการ เทคอนกรีตลงแบบหล่อแล้ว เรียกว่า ระยะเวลาในการบ่มคอนกรีต (Curing period)

ระยะเวลาการบ่มคอนกรีตขึ้นอยู่กับกำลังของคอนกรีตที่ต้องการ ขนาดและ รูปร่างของโครงสร้างคอนกรีต ระยะเวลาในการบ่มให้นับจากวันที่หล่อคอนกรีตเสร็จแล้ว 24 ชั่วโมง กำลังของคอนกรีตจะค่อย ๆ เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตราบเท่าที่ยังมีความชื้นให้ กำลังของคอนกรีต จะเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะเวลาแรก และค่อย ๆ ช้าลงในเวลาต่อมาดังแสดงในภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.6 ผลกระทบของการบ่มที่มีต่อกำลังอัดคอนกรีต

2.1.11 ผลกระทบขนาดและรูปร่างของชิ้นตัวอย่าง (Effect of Height / Dimension Ratio on Strength of Cylinders)

คอนกรีตชนิดเดียวกัน เมื่อทดสอบหากำลังอัดโดยใช้แท่งตัวอย่างรูปทรงกระบอก ที่มีรูปร่างเหมือนกัน แต่ต่างขนาดกัน อัตราส่วนความสูง (h) ต่อขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง (d) ของ แท่งตัวอย่างรูปทรงกระบอกขนาดของอัตราส่วนดังกล่าวยิ่งมากจะมีผลทำให้กำลังอัดมีค่าต่ำลง ดังตารางที่ 2.1

อัตราส่วนความสูงต่ <mark>อเส้นผ่าศูนย์กลาง (h/d)</mark>	แฟคเตอร์สำหรับแก้ค่ากำลังอัด	
ของแท่งตัว <mark>อย่างรูปทรงกระบอก</mark>	ASTM C 42-90	BS 1881
2.00	1.00	1.00
1.75	0.98	0.97
1.50 	0.96	0.92
1.25	0.93	0.87
1.00	0.87	0.80

ตารางที่ 2.1 ผลของอัตรา<mark>ส่วนความสูงต่อเส้นผ่าศูนย์กลางขอ</mark>งแท่งทดสอบที่มีต่อกำลังอัด

2.1.12 คุณสมบัติยืดหยุ่นของคอนกรีต (Elastic Properties of Concrete)

คุณสมบัติยืดหยุ่นของคอนกรีต มีความสำคัญต่อการเสียรูป (Deformation) ของ โครงสร้างคอนกรีตภายใต้น้ำหนัก หรือแรงกระทำ เนื่องจากคอนกรีตเป็นวัสดุที่ไม่ยืดหยุ่น (Nonelastic material) เมื่อรับน้ำหนักบรรทุก กล่าวคือ ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยแรงกดกับหน่วยการ หดตัวของคอนกรีตในช่วงน้ำหนักใช้งาน (Working range) จะเป็นเส้นโค้ง โดยในทางปฏิบัติเมื่อ คอนกรีตรับน้ำหนักอยู่ในช่วงใช้งานและในระยะเวลาสั้น ๆ จึงสมมุติว่าคอนกรีตมีหน่วยการหดตัว เป็นสัดส่วนโดยตรงกับหน่วยแรงอัดที่กระทำ (ไม่คิดการหดตัวแบบพลาสติก) โดยจะมีค่าการหด ตัวเฉลี่ยเท่ากับ 0.003-0.004

2.1.13 โมดูลัสยืดหยุ่นของคอนกรีต (Modulus of Elasticity)

โมดูลัสยืดหยุ่นเป็นตัวบ่งถึงความต้านทานต่อการเสียรูปของวัสดุ โดยหาจาก อัตราส่วนของความเค้นต่อความเครียด ซึ่งเกิดจากการกระทำของความเค้นนั้นโมดูลัสยืดหยุ่นของ คอนกรีต หาได้จากเส้นสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดของคอนกรีต เมื่อทำการทดสอบ หากำลังต้านทานแรงอัดของคอนกรีตโดยทั่วไปเส้นสัมพันธ์นี้มีลักษณะเป็นรูปโค้งพาราโบลาดัง ภาพที่ 2.7

 Initial Tangent Modulus คำนวณจากความลาดเอียงของเส้นสัมผัส ซึ่งได้ จากการลากเส้นจากจุดเริ่มต้นให้สัมผัสเส้นโค้งพาราโบลา ค่าโมดูลัสยืดหยุ่นที่หาโดยวิธีนี้ เปรียบเสมือนคอนกรีตเป็นวัสดุยืดหยุ่น

Secant Modulus คำนวณจากความลาดเอียงของเส้นที่ลากจากจุดเริ่มต้นใด
 ๆ ที่ต้องการหา บนเส้นสัมพันธ์ระหว่างความเค้นกับความเครียด ค่าโมดูลัสยืดหยุ่นที่หาโดยวิธีนี้
 ในทางปฏิบัติถือว่า เป็นค่าโมดูลัสที่แท้จริงของคอนกรีตซึ่งรับน้ำหนักในช่วงการใช้งาน

- Tangent Modulus คำนวณจากความลาดเอียงของเส้นสัมผัสกับจุดใด ๆ บน เส้นสัมพันธ์ระหว่างความเค้นกับความเครียด

ภาพที่ 2.8 รูปแบบแผนผังความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นกับความเครียดสำหรับคอนกรีต 2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พฤติกรรมของความเค้นและ ความเครียดของคอนกรีตนั้นมีความซับซ้อนมากทำ ให้แบบจำลองสมการความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียด (Constitutive model) ของ คอนกรีตที่หลากหลายและซับซ้อนแตกต่างกันไปรวมทั้งประโยชน์การใช้งานโดยแบบจำลอง ดังกล่าวได้รับการนำเสนอเมื่อไม่นานมานี้ ในการอธิบายถึงพฤติกรรมที่แท้จริงของคอนกรีตนี้จะ แบ่งแบบจำลองสมการความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียด ออกเป็น 2 ระดับด้วยกัน คือ มหภาค (Macroscopic) และ จุลภาค (Microscopic) เมื่อพูดถึงระดับมหภาค ในที่นี้จุด มุ่งเน้นคือ ทฤษฎีต่อเนื่อง (Continuum theories) เช่น ทฤษฎีพลาสติกซิตี้ (Plasticity theory) และ กลศาสตร์ความเสียหายแบบต่อเนื่อง (Continuum damage mechanics) อย่างไรก็ดีรูปแบบ จุลภาคในพฤติกรรมของคอนกรีตซึ่งสัมพันธ์กับกระบวนการทางเคมีของซีเมนต์, รูปร่าง และขนาด ของมวลรวมหยาบ รวมถึงอัตราส่วนน้ำต่อซีเมนต์จะไม่ขอกล่าวถึงในวิจัยฉบับนี้

ทฤษฎีพลาสติกซิตี้มีจุดมุ่งหมายที่เน้นถึงการใช้หลักของอุณหพลศาสตร์

 (Thermodynamic) เพื่อการพัฒนาแนวทางใหม่ให้เข้าถึงแบบจำลองพลาสติกซิตี้ที่เรียกว่า ไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ (Hyperplasticity) (Houlsby และ Puzrin, 2001) รูปแบบที่สำคัญที่สุดของ แนวทางใหม่นั้น คือ พฤติกรรมสมการความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียด ทั้งหมด ได้มาจาก 2 ฟังก์ชั่น ฉะนั้นแล้วทฤษฏีนี้จึงสามารถประยุกต์ใช้ได้กับพฤติกรรมความเค้นและ ความเครียดของวัสดุในเชิงวิศวกรรมได้มากมาย อาทิเช่น การพัฒนาแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติก ซิตี้ในภาวะต่อเนื่องสำหรับงานทางปฐพีกลศาสตร์ (Likitlersuang และ Houlsby, 2004)

2.2.1 พฤติกรรมแนวแกน (Uniaxial behavior)

พฤติกรรมความเค้นและความเครียดของคอนกรีตนั้นมีความไม่เป็นเชิงเส้น (Non-linear) สูงซึ่งเป็นทั้งแรงดึงและแรงอัด กล่าวถึง แรงอัดแนวแกน (Uniaxial compression) นั้นสามารถสังเกตและจัดประเภทได้ 3 ระดับ ตามความแตกต่างของขั้นตอนการเปลี่ยนรูปร่าง ดัง ภาพที่ 2.9

ภาพที่ 2.9 พฤติกรรมของคอนกรีตภายใต้กำลังรับแรงอัด

ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งถึงระดับประมาณร้อยละ 30 ของกำลังรับแรงอัดสูงสุด $\left(f_c^{'}\right)$ พฤติกรรมแรงอัดแนวแกน ของคอนกรีตนั้นพิจารณาได้เหมือนกับ อิลาสติกเชิงเส้น (Linear elasticity) โดยทั่วไปเรียกว่า ขอบเขตการแปรผันตรง (Proportional limit) ในขั้นนี้การแตกร้าว แบบจุลภาคของวัสดุจะมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นน้อยมาก ส่วนในระดับที่ 2 นั้นอยู่ระหว่าง ร้อยละ 30 ของกำลังรับแรงอัดสูงสุด $\left(0.3f_c^{'}
ight)$ และ ร้อยละ 75 ของกำลังรับแรงอัดสูงสุด $\left(0.75f_c^{'}
ight)$ ซึ่ง

การแตกร้าวจะปรากฏชัดเจนขึ้นเนื่องจากรอยแตกของแรงยึดเหนี่ยวระหว่างส่วนประกอบต่างๆ และเกิดการแตกร้าวใกล้กับผิวหน้าของหิน อย่างไรก็ตามการถ่ายทอดของการแตกร้าวจะยังคงมี อยู่จนเมื่อความเค้นอยู่ประมาณร้อยละ 75 ของกำลังรับแรงอัดสูงสุด ซึ่งโดยทั่วไปจะหมายถึง ระยะเริ่มต้นของการถ่ายทอดกระบวนการแตกร้าวแบบไม่คงที่ ถ้าระดับความเค้นมากไปกว่านี้แล้ว รอยแตกจะเกิดบริเวณผิวหน้าของมวลรวมหยาบ และก่อให้เกิดเขตการแตกร้าวขึ้น นอกจากนี้การ เปลี่ยนรูปร่างอาจเป็นแหล่งกำเนิดและทำให้เกิดการแตกตัวส่วนหลักขนานไปตามทิศทางของการ เพิ่มแรงซึ่งส่งผลต่อการพังทลาย

ในทางกลับกันข้ออ้างอิงทางการทดลองแรงดึงแนวแกน (Uniaxial tension) นั้น แตกต่างอย่างมากจากกรณีของแรงอัด ซึ่งกำลังรับแรงดึง(*f*,)ของคอนกรีตมีค่าน้อย เพราะเป็น ส่วนเชื่อมระหว่างมวลรวมหยาบกับซีเมนต์ จุดเชื่อมต่อกันนี้ทราบกันดีว่าเป็นจุดอ่อนที่สุดของวัสดุ ประกอบ (Composite material) เป็นเพราะรอยร้าวมักเกิดขึ้นที่บริเวณจุดเชื่อมต่อนั่นเอง การ แตกร้าวจุลภาคที่เกิดขึ้นจะเปลี่ยนแปลงน้อยมากภายใต้ความเค้นที่น้อยกว่าร้อยละ 60 ถึง ร้อยละ 80 ของกำลังรับแรงดึงประลัย (Ultimate tensile strength) ภายใต้ความเค้นระดับนี้นับว่าเป็น ขอบเขตอิลาสติกของรูปแบบแรงดึง ดังภาพที่ 2.10 แม้กระนั้นก็ตามพฤติกรรมความเค้นและ ความเครียดแรงดึงนี้เกือบจะเป็นเส้นตรง จนกว่าจะถึงกำลังสูงสุด (Peak strength) ดังนั้นกำลังรับ แรงดึงแนวแกน (Uniaxial tensile strength) ของคอนกรีตจึงได้รับการยอมรับว่าเป็นพฤติกรรมอิ-ลาสติกเชิงเส้นสำหรับแบบจำลองสมการความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียด

แรงดิ่ง ดังนี้

ได้มีกรณีศึกษาจากการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างกำลังรับแรงอัดกับกำลังรับ

$$f_t = 0.3 (f_c)^{2/3}$$
(หน่วย MPa) โดย Raphael (1)

$$f_t = 0.2 (f_c)^{0.7}$$
 (หน่วย MPa) โดย Oluokun (Neville, 1995) (2)

ด้วยเหตุนี้กำลังรับแรงดึงสามารถประมาณได้ร้อยละ 10 ของกำลังรับแรงอัด นอกจากนั้นยังมีการแสดงค่าสัมประสิทธิ์ที่สัมพันธ์กันของอิลาสติกของคอนกรีต $\left(E_c
ight)$ ซึ่งใช้ได้กับ คอนกรีตทั่วไป ได้รับการแนะนำโดย ACI 318-89 (ปรับปรุง 1992) นั่นก็คือ

$$E_c = w^{1.5} 4270 \sqrt{f_c}$$
 (หน่วย ksc) (3)

ข้อเด่นซัดของการทดสอบยังชี้ให้เห็นอีกว่าการเปลี่ยนรูปร่างอย่างถาวรนั้นเป็น พฤติกรรมพลาสติกทั้งในรูปแบบแรงอัดและแรงดึง ซึ่งระดับมหภาคนี้จะสนใจในเรื่องของการ เปลี่ยนรูปอย่างถาวร โดยสามารถพิจารณาได้ว่าเป็นผลจากการครากที่เกิดขึ้นในวัสดุ ภายใต้การ เพิ่มน้ำหนักต่อเนื่อง เป็นที่ทราบกันดีว่าเหล็กนั้นสามารถแสดงพฤติกรรมทางพลาสติกได้ดี ต่างกัน กับกรณีของคอนกรีต ซึ่งการกระจายพลังงานของคอนกรีตเกิดจากแรงเสียดทานในการแยกตัว ออกของวัสดุผสมตรงรอยเลื่อนที่เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างมอร์ตาร์ (Mortar) กับวัสดุผสม ในขณะที่ รอยร้าวมหภาคก่อตัวขึ้นรวมถึงการการแตกละเอียดของมอร์ตาร์ด้วย ทั้งหมดนี้เป็นสาเหตุหลัก ของการความเครียดที่คืนสภาพไม่ได้ (Irreversible strain) ในคอนกรีต ด้วยเหตุนี้แบบจำลอง สมการความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดที่เหมาะสมของคอนกรีตนั้นจึงจำเป็น จะต้องมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพลาสติกเพื่อที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนรูปอย่างถาวรโดยเฉพาะ อย่างยิ่งภายใต้แรงแบบวัฏจักร

2.2.2 ไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ (Hyperplasticity approach)

ปัจจุบันนี้มีหลากหลายวิธีการที่จะจำลองแบบพฤติกรรมของวัสดุพลาสติก หนึ่ง ในวิธีที่มีความเป็นไปได้นั้น คือ ไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ ซึ่งอ้างอิงตามกฎของอุณหพลศาสตร์ซึ่งใช้ ดำเนินการและขยายขอบเขตการศึกษาไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ (Hyperplasticity framework) (Puzrin และ Houlsby, 2001) ในส่วนนี้ได้สรุปโดยย่อถึงหลักการสำคัญและลักษณะที่แสดงออก ในแนวทางของไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ (Puzrin และ Houlsby, 2001)

ทางด้านไฮเปอร์พลาสติกซิตี้นี้ แบบจำลองสมการความสัมพันธ์ระหว่างความเค้น และความเครียดทั้งหมดจำแนกได้จากการใช้งาน 2 ฟังก์ชั่น ได้แก่ ฟังก์ชั่นพลังงาน (Energy function) และฟังก์ชั่นคราก (Yield function) ดังแสดงในตารางที่ 2.2 จะเป็นการสรุปสูตรที่ชี้แจง ถึงกฎสมการความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดตามแนวทางของ พลังงานอิสระ Gibbs (g) และ พลังงานอิสระ Helmholtz (f)

	พลังงานอิสระ Gibbs	พลังงานอิสระ Helmholtz
ฟังก์ชั่นพลังงาน	$g = g\left(\sigma_{ij}, lpha_{ij} ight)$	$f = f\left(\mathbf{\epsilon}_{ij}, \mathbf{\alpha}_{ij}\right)$
ฟังก์ชั่นการสูญเสีย พลังงาน	$d=d^{g}\left(\mathbf{\sigma}_{ij},\mathbf{\alpha}_{ij},\mathbf{\alpha}_{ij} ight)\!\geq\!0$	$d = d^{f}\left(\varepsilon_{ij}, \alpha_{ij}, \alpha_{ij}\right) \geq 0$
ความเค้นทั่วไป	$\overline{\chi}_{ij} = -\frac{\partial g}{\partial \alpha_{ij}}$	$\overline{\chi}_{ij} = -rac{\partial f}{\partial lpha_{ij}}$
สูตรของความเค้น และความเครียด	$arepsilon_{ij} = -rac{\partial g}{\partial \sigma_{ij}}$	$\sigma_{ij} = -rac{\partial f}{\partial arepsilon_{ij}}$
ความเค้นสูญเสีย	$\gamma = -\frac{\partial d^{g}}{\partial t^{g}}$	$\gamma = -\frac{\partial d^{f}}{\partial t}$
ทั่วไป	$\lambda_{ij} = \partial \alpha_{ij}$	$\lambda_{ij} = \partial \alpha_{ij}$
ฟังก์ชั่นคราก	$y = y^{g}\left(\sigma_{ij}, \alpha_{ij}, \chi_{ij}\right) = 0$	$y = y^f \left(\varepsilon_{ij}, \alpha_{ij}, \chi_{ij} \right) = 0$
กฏการไหล	$lpha_{ij}^{\cdot}=\Lambdarac{\partial y^{g}}{\partial\chi_{ij}}$	$lpha_{ij}^{\cdot}=\Lambdarac{\partial y^{f}}{\partial \chi_{ij}}$

ตารางที่ 2.2 สูตรพื้นฐานของทฤษฎีไฮเปอร์พลาสติกซิดี้

แบบจำลองที่มีความเหมาะสมควรจะมีการเปลี่ยนแปลงที่ราบรื่นระหว่าง พฤติกรรมอิลาสติก และอิลาสติกพลาสติก ซึ่งควรจะคำนึงถึงพัฒนาจากการใช้ผิวครากเดี่ยว (Single yield surface) ไปจนถึงการใช้โครงสร้างไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ ที่ต่อเนื่องด้วย จำนวนที่ จำกัดของผิวครากที่เหมาะสมจะแสดงในรูปพิกัดภายใน (η) แม้กระนั้นในทางปฏิบัติแล้วจำนวน ที่ไม่สิ้นสุดของผิวครากจะถูกแทนด้วยจำนวนจำกัดของผิวคราก คือ N ตามตารางที่ 2.3 ได้แสดง ให้เห็นการเปรียบเทียบสูตรระหว่างผิวครากเชิงซ้อน (Multiple yield surface) กับไฮเปอร์พลาสติก ซิตี้ต่อเนื่อง (Continuous hyperplasticity) หรือผิวครากอนันต์ ซึ่งอธิบายถึงกฎสมการ ความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดตามแนวทางของ พลังงานอิสระ Gibbs (*g*)

9	ผิวครากเชิงซ้อน	ผิวครากต่อเนื่อง
ตัวแปร	$\mathbf{\sigma}_{ij}, \mathbf{\epsilon}_{ij}, \mathbf{lpha}_{ij}^{(n)}, \mathbf{\chi}_{ij}^{(n)}$	$\mathbf{\sigma}_{ij},\mathbf{\epsilon}_{ij},\mathbf{\hat{lpha}}_{ij}\left(\mathbf{\eta} ight),\mathbf{\hat{\chi}}_{ij}\left(\mathbf{\eta} ight)$
แบบฟังก์ชั่น พลังงาน	$g\left(\mathbf{\sigma}_{ij},\mathbf{\alpha}_{ij}^{(1)},,\mathbf{\alpha}_{ij}^{(N)} ight)$	$\int\limits_{Y} \hat{g}\left(\sigma_{ij}, \hat{lpha}_{ij}\left(\eta ight), \eta ight) d\eta$
แบบฟังก์ชั่น การสูญเสีย พลังงาน	$d^{g}\left(\sigma_{ij},\alpha_{ij}^{(1)},,\alpha_{ij}^{N},\dot{\alpha}_{ij}^{(1)},,\dot{\alpha}_{ij}^{(N)}\right)$	$d^{g}=\int\limits_{Y}\hat{d}^{g}igg(\mathbf{\sigma}_{ij},\hat{\mathbf{lpha}}_{ij}ig(\mathbf{\eta}ig),\dot{\hat{\mathbf{a}}}_{ij}ig(\mathbf{\eta}ig),\mathbf{\eta}igg) d\mathbf{\eta}$

ตารางที่ 2.3 ตัวอย่างการเปรียบเทียบสูตรระหว่างผิวครากเชิงซ้อนกับไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ต่อเนื่อง

แบบฟังก์ชั่น คราก	$y^{g}\left(\sigma_{ij},\alpha_{ij}^{1},,\alpha_{ij}^{N},\chi_{ij}^{1},,\chi_{ij}^{N}\right)$	$y^{g}=\int_{Y}\hat{y}^{g}\left(\mathbf{\sigma}_{ij},\hat{\mathbf{lpha}}_{ij}\left(\mathbf{\eta} ight),\hat{\mathbf{\chi}}_{ij}\left(\mathbf{\eta} ight),\mathbf{\eta} ight)d\mathbf{\eta}$
แบบการ	$arepsilon_{ij} = -rac{\partial g}{\partial \sigma_{ij}}$	$\varepsilon_{ij} = -\frac{\partial g}{\partial \varepsilon_{ij}} = -\int_{Y} \frac{\partial \hat{g}}{\partial \sigma_{ij}} d\eta$
ดัดแปลง	$\overline{\chi}_{ij}^{(n)}=-rac{\partial g}{\partial {f lpha}_{ij}^{(n)}}$	$\overline{\hat{\chi}}_{ij}\left(\eta ight)\!=\!-rac{\partial g}{\partial \hat{lpha}_{_{ij}}\left(\eta ight)}$

กระบวนการใคนีเมติกฮาร์ดเด้นนิ่ง (Kinematic hardening) ถือว่าเป็นขั้นตอนที่ เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาแบบจำลอง ซึ่งพจน์ของฮาร์ดเด้นนิ่ง (Hardening) จะแสดงใน ฟังก์ชั่นพลังงาน ตัวอย่าง แบบจำลองของไคนีเมติกฮาร์ดเด้นนิ่ง 1 มิติ แสดงในภาพที่ 2.11 และ สมการของ อิลาสโตพลาสติกกับไคนีเมติกฮาร์ดเด้นนิ่ง ใน 1 มิติ ได้แสดงไว้ในสมการที่ (4)

ภาพที่ 2.11 แบบจำลองพื้นฐานของไคนีเมติกฮาร์ดเด้นนิ่ง 1 มิติ

$$g = -\frac{\sigma^2}{2E} + \frac{H\alpha^2}{2} - \sigma\alpha \quad , \quad y = |\chi| - c = 0$$

$$\tag{4}$$

แบบจำลองไคนีเมติกฮาร์ดเด้นนิ่งกับไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ต่อเนื่องนี้สามารถปรับ การเปลี่ยนแปลงระหว่างการถอนแรงและการเพิ่มแรงภายใต้ความเค้นวัฏจักร (Likitlersuang และ Houlsby, 2004)

2.2.3 กลศาสตร์ความเสียหาย (Damage mechanics)

การพัฒนาด้านความเสียหายเชิงกลศาสตร์เริ่มมีขึ้นใน ค.ศ. 1970 และต่อมาใน ค.ศ. 1980 ด้วยหลักเกณฑ์พื้นฐานที่มีความแม่นยำมากขึ้นโดยยึดหลักของอุณหพลศาสตร์และวิธี ทางกลศาสตร์จุลภาค ได้มีการเสนอกลศาสตร์ความเสียหายแบบต่อเนื่องเอาไว้มากมายใน แบบจำลองสมการความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดของวัสดุทั่ว ๆ ไปและสำหรับ คอนกรีตโดยเฉพาะ (Jirasek และ Bazant, 2002)

ปริมาณเชิงกลศาสตร์ต่อเนื่อง เช่น ความเค้นและความเครียดได้ชี้แจงไว้ในเชิง คณิตศาสตร์ ส่วนความหมายทางกายภาพอาจแสดงในรูปคุณสมบัติค่าเฉลี่ยเชิงปริมาตร เรียกว่า ชิ้นส่วนที่แสดงในเชิงปริมาตร (Representative volume element (RVE)) ซึ่งขนาดจะขึ้นอยู่กับ วัสดุ ในทำนองเดียวกันเพื่อเป็นการอธิบายถึงความเสียหายของวัสดุ (Damage material) ในเชิง คณิตศาสตร์จึงจะขอกล่าวนำถึง พารามิเตอร์ความเสียหาย (Damage parameter(α_d)) ซึ่งมี บทบาทเหมือนกับปริมาตรความเสียหาย (Damage volume) ดั่งแสดงในภาพที่ 2.12 พารามิเตอร์ ความเสียหายอธิบายได้ดังนี้

ภาพที่ 2.12 ความหมายของชิ้นส่วนที่แสดงในเชิงปริมาตร (Representative volume element (RVE))

$$\alpha_d = \frac{\delta S_d}{\delta S} \tag{5}$$

 δS_{a} คือ พื้นที่ประสิทธิผลของจุดเชื่อมต่อของรอยร้าวจุลภาคทั้งหมดซึ่งอยู่ใน พื้นที่ที่เชื่อมต่อกับระนาบหลักของ RVE (δS)

แนวคิดเรื่องความเค้นประสิทธิผล (Effective stress $(\overline{\sigma})$) (ซึ่งมีความหมาย แตกต่างในเชิงวิศวกรรมปฐพี) ได้รับมาโดยตรงจากส่วนพารามิเตอร์ความเสียหาย (α_d) ขอให้ พิจารณาในกรณีของแรงแนวแกนดังที่แสดงไว้ในภาพที่ 2.12 เป็นเพราะความเสียหายของพื้นที่อยู่ ในแนวตัดทำให้พื้นที่ที่เป็นสาเหตุตามแนวตัดนี้จะลดลงเป็น $S - S_d$ เมื่อ S คือ พื้นที่ในแนวหน้า ตัดทั้งหมด และ S_d เป็นพื้นที่ทั้งหมดที่เกิดรอยร้าวจุลภาค ดังนั้นความเค้นประสิทธิผลจึงแสดงได้ ดังสมการ (6)

$$\overline{\sigma} = \frac{F}{S - S_d} = \frac{\sigma}{\left(1 - \alpha_d\right)} \ge \sigma \tag{6}$$

ตามที่หลักการของสภาวะการเทียบเท่าของความเครียด (Equivalence strain) (Lemaitre, 1992) ได้กล่าวไว้ว่าความเครียดในสมการความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและ ความเครียดสำหรับวัสดุที่สามารถแตกร้าวนี้ได้มาจากแนวทางเดียวกับสมการของวัสดุเริ่มต้น (Virgin material) เว้นเสียแต่ว่าความเค้นที่ปกตินั้นถูกแทนค่าด้วยความเค้นประสิทธิผล เมื่อ ประยุกต์สมมติฐานนี้เข้ากับวัสดุที่สามารถแตกร้าว และวัสดุอิลาสติกจะได้ว่าความสัมพันธ์ของ ความเค้นและความเครียดในกรณีแนวแกน (Uniaxial) สามารถเขียนได้เป็น $\sigma = (1 - \alpha_d) E \varepsilon$ ความจริงแล้วแนวคิดนี้สามารถสังเกตได้จากการทดลอง ยังโมดูลัสประสิทธิผล (Effective young modulus $\overline{E}$) ที่อาศัยการวัดปริมาณความเสียหาย

$$\overline{E} = (1 - \alpha_d)E \tag{7}$$

ในส่วนของขอบเขตความเสียหายนี้แสดงได้เป็น

$$y_d(\sigma, \alpha_d) = \sigma - D(\alpha_d) = 0$$
 หรือ $y_d(\varepsilon, \alpha_d) = \varepsilon - D(\alpha_d) = 0$ (8)

D(a_d) แทนฟังก์ชั่นความเสียหายซึ่งเป็นฟังก์ชั่นของพารามิเตอร์ความเสียหาย
 a_d พื้นที่ใต้กราฟของความเค้นและความเครียดแนวแกนแสดงพลังงานกระบวนการแตกร้าว
 (Fracture energy) และตัวอย่างของการพัฒนาความเสียหายแสดงไว้โดย (Jirasek และ Bazant,
 2002) ดังนี้

$$D(\alpha_{d}) = \begin{cases} 0 & if \ \alpha_{d} \langle \varepsilon_{0} \\ \frac{1}{2} - \frac{\varepsilon_{0}}{\alpha_{d}} \exp\left(-\frac{\alpha_{d} - \varepsilon_{0}}{\varepsilon_{f} - \varepsilon_{0}}\right) & if \ \alpha_{d} \rangle \varepsilon_{0} \end{cases}$$
(9)

จากลักษณะของแบบจำลองสมการความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและ

ความเครียดแล้วจะใช้ตัวแปรความเสียหาย (Damage variable) เพียงอย่างเดียวไม่สามารถ อธิบายพฤติกรรมของคอนกรีตได้โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงความแข็ง (Stiffness) ฉะนั้นแล้ว แนวคิดทั้งความเสียหายและพลาสติกซิตี้ อาจเป็นแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมที่ถูกต้องดังแสดงไว้ ในภาพที่ 2.14

ภาพที่ 2.13 พฤติกรรมระหว่างความเค้นและความเครียดของแบบจำลองสมการความสัมพันธ์ ระหว่างความเค้นและความเครียด

2.2.4 แบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ต่อเนื่องด้วยพารามิเตอร์ความเสียหาย 1 มิติ (One-dimensional continuous hyperplasticity model with damage parameter)

สุเซษฐ์ (2548) ได้อธิบายถึงการพัฒนาแบบจำลองสมการความสัมพันธ์ระหว่าง

ความเค้นและความเครียดสำหรับงานคอนกรีตโดยยึดแนวทางของไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ จุดมุ่งหมายสำคัญของงานวิจัยนี้ คือ การพัฒนาแบบจำลองคอนกรีต ซึ่งจะกล่าวถึงจุดอ่อน บางอย่างของอิลาสโตพลาสติก หรือแบบจำลองความเสียหาย ว่าไม่สามารถจำลองการ เปลี่ยนแปลงความแข็ง ในวงรอบวัฏจักร (Hysteresis loop) ได้ และเพื่อการพิสูจน์ถึงแบบจำลองที่ ทดสอบในแบบแนวแกน จะขอกล่าวถึงแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ต่อเนื่องแบบมิติเดียวกับ พารามิเตอร์ความเสียหายไว้ในที่นี้ด้วย แบบจำลองนี้จะแสดงอยู่ในรูปของ พลังงานอิสระ Gibbs (g), ผิวคราก (yield surface) $(\hat{y}_p)$ และผิวของความเสียหาย (Damage surface) (y_d)

ฟังก์ชั่น พลังงานอิสระ Gibbs

$$g = -\frac{\sigma^2}{2(1-\alpha_d)E} - \sigma \int_0^1 \hat{\alpha}_p d\eta + \frac{(1-\alpha_d)}{2} \int_0^1 \hat{H}(\eta) \hat{\alpha}_p^2 d\eta$$
(10)

เมื่อ $\hat{H}(\eta) = \frac{E(1-\eta)^{b}}{2a}$ คือฟังก์ชั่นฮาร์ดเด้นนิ่งไม่เชิงเส้น (Non-linear hardening function)

ผิวครากเชิงซ้อน (Multiple yield surface)

$$\hat{y}_{p} = \left| \hat{\chi}_{p} \right| - \hat{k}(\eta) = 0$$
เมื่อ $\hat{k}(\eta) = k_{0} + (k_{1} - k_{0})\eta$ คือ ขอบเขตยอมให้เชิงซ้อน (Multiple yield criteria)

ขอบเขตความเสียหาย (Damage criteria)

$$y_d = \chi_d - D(\alpha_d) \tag{12}$$

เมื่อ $D(lpha_d) = rac{Rlpha_\infty}{1-lpha_d}$ คือ ฟังก์ชั่นความเสียหาย

พารามิเตอร์แบบจำลองก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญต่อแบบจำลอง สมการความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียด ในบางแบบจำลองนั้นยึดหลักจาก สมมติฐานเฉพาะบางข้อและสามารถทำนายลักษณะที่ตรงกับความเป็นจริง ได้อย่างแม่นยำแต่ก็ จำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่ใช้เฉพาะเพื่อการสังเกตพารามิเตอร์แบบจำลองทั้งหลาย โดยที่ไม่รวมเอา ความหมายของทางกายภาพเข้ามาเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังต้องการปฏิบัติการในเชิงคณิตศาสตร์ ในการดำเนินการอีกด้วย ดังนั้นในกลุ่มของแบบจำลองเหล่านี้จึงไม่เป็นที่ยอมรับในเชิงปฏิบัติของ งานวิศวกรรม ในทางกลับกันในแง่ของแบบจำลองที่ดีนั้นพารามิเตอร์แบบจำลองควรที่จะสัมพันธ์ กับบางจุดประสงค์ในด้านกายภาพและยังต้องสามารถใช้ในการประเมินค่าซึ่งใช้การทดลองแบบ มาตรฐานได้ด้วย ด้วยเหตุดังกล่าวงานวิจัยนี้จึงได้อธิบายถึง กฎสมการความสัมพันธ์ระหว่าง ความเค้นและความเครียดซึ่งใช้แนวคิดทั้งเรื่องของความเสียหาย และไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ต่อเนื่อง ตารางที่ 2.4 แสดงความหมายทางกายภาพของพารามิเตอร์แบบจำลอง และการประเมินแนวคิด ในการประเมนค่าของพารามิเตอร์แบบจำลอง

พารามิเตอร์ แบบจำลอง	ความหมายทาง กายภาพ	วิธีการประเมินค่า
E	ค่าโมดูลัสยืดหยุ่นเริ่มต้น	สามารถหาค่าได้จากความสัมพันธ์เส้นโค้งของ
		ความเค้นและความเครียด
k_0	ขอบเขตการแปรผันตรง	สามารถสังเกตได้จากความสัมพันธ์เส้นโค้งของ
		ความเค้นและความเครียด
		$k_{0} = f_{P.L} = \begin{cases} (0.3 - 0.5) f_{c}^{'} \\ (0.6 - 0.8) f_{t}^{'} \end{cases}$

ตารางที่ 2.4	1 พารามิเตอร์แบบจำลอง	$(E, k_0, k_1, a, b, R, \alpha_{\infty})$
--------------	-----------------------	---

		สำหรับแรงอัดและแรงดึง
<i>k</i> ₁	กำลังประลัย	$f_{c}^{'}=$ กำลังรับแรงอัดประลัย
	(ความเค้นสูงสุด)	f ' = กำลังรับแรงดึงประลัย
a และ b	พารามิเตอร์ฮาร์ดเด้นนิ่ง	สามารถพิจารณาได้จากความสัมพันธ์เส้นโค้งของ
		ความเค้นและความเครียด (โดย การลองผิดลอง
		ถูก (Trial and error), ศึกษาขอบเขตความ
		เหมาะสม (Optimisation) และ เทคนิคความ
		เหมาะสมกับส่วนโค้ง (Curve fitting techniques)
	พารามิเตอร์ความ	<mark>สัมพันธ์กับกำลัง</mark> ความเสียหาย (ตัวอย่าง แรงอัด
R	เสียหายลำดับที่ 1	$R = \frac{f_c^{\prime 2}}{2E_{c}}$
		$2Lu_{\infty}$ สัมพันธ์กับกำลังรับแรงคงค้าง (f) (ตัวอย่าง
a	พารามิเตอร์ความ	$(f')^2$
u _∞	เสียหายลำดับที่ 2	แรงอัด $lpha_{\infty}=1\!-\!\left[rac{J_{c,\infty}}{f_{c}^{'}} ight]$)

2.2.5 การดำเนินการเชิงตัวเลข (Numerical implementation)

แบบจำลองที่ได้อธิบายไว้ข้างต้นนั้นคือ แบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ต่อเนื่อง ซึ่งใช้ตัวเลขที่ไม่จำกัดของผิวคราก (infinite yield surface) และแสดงในรูปของพิกัดภายใน (η) แม้กระนั้นในเชิงปฏิบัติแล้วตัวเลขไม่จำกัดของผิวจะต้องแทนที่ด้วยตัวเลขที่จำกัด (N) ของผิว โดยที่ในแต่ละผิวนั้น i จะถูกกำหนด ($1 \le i \le N$) และค่าพิกัด $\frac{i}{N}$ มีค่าเท่ากับ η ในส่วนของ แบบจำลองที่กำลังจะกล่าวถึงนี้ได้แสดงผิวครากเป็นตัวเลขที่จำกัด ทำให้ต้องอาศัยคณิตศาสตร์ที่ ให้ความผิดพลาดน้อยกว่า และยังนำไปสู่การปฏิบัติการได้โดยตรงมากกว่า

ฟังก์ชั่นพลังงานอิสระ Gibbs

$$g = -\frac{\sigma^2}{2(1-\alpha_d)E} - \frac{\sigma}{N} \sum_{i=1}^N \alpha_{P,i} + \frac{(1-\alpha_d)}{2N} \sum_{i=1}^N H_i \alpha_{P,i}^2$$
(13)
$$E\left(1 - \frac{i}{N}\right)^b$$

เมื่อ $H_i = \frac{2\left(1-N\right)}{2a}$ คือ ฟังก์ชั่นฮาร์ดเด้นนิ่งไม่เชิงเส้น (Non-linear hardening function)

ผิวครากเชิงซ้อน (Multiple yield surface)

$$y_{P,i} = \left| \chi_{P,i} \right| - k_i = 0$$
 , สำหรับ $1 \le i \le N$ (14)

เมื่อ $k_i = k_0 + (k_1 - k_0) \frac{i}{N}$ คือ ขอบเขตผิวครากเชิงซ้อน (Multiple yield criteria) และ N คือ จำนวนของผิวคราก

ขอบเขตความเสียหาย (Damage criteria)

ใช้สมการเดียวกับ (12)

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1.1 ขั้นเตรียมตัวอย่าง

- 1 การทดสอบหาค่าความถ่วงจำเพาะของมวลรวมละเอียด
  - ขวดทดลองรูปชมพู่ (Volumetric Flask) ขนาดความจุ 500

ลูกบาศก์เซนติเมตร

- เครื่องชั่งทราย
- ตู้อบที่สามารถควบคุมอุณหภูมิได้ที่ 110±5 องศาเซลเซียส
- เทอร์โมมิเตอร์
- 2 การทดสอบการดูดซึมของน้ำของมวลรวมละเอียด
  - กรวยตัดเส้นผ่าศูนย์กลางภายในด้านบน 40±3 มิลลิเมตร

เส้นผ่าศูนย์กลางภายในที่ฐาน 90 $\pm$ 3 มิลลิเมตร สูง 75 $\pm$ 3 มิลลิเมตร

- ตู้อบที่สามารถควบคุมอุณหภูมิได้ที่ 110±5 องศาเซลเซียส
- 3 การทดสอบหาค่าความถ่วงจำเพาะของมวลรวมหยาบ
  - ตะกร้าสำหรับชั่งหินในน้ำ
  - ถังใส่น้ำ
  - เครื่องชั่งหิน
  - ตะแกรงเบอร์ 4
- 4 การทดสอบการดูดซึมของน้ำของมวลรวมหยาบ
  - ตะแกรงเบอร์ 4
  - ผ้าสะอาด
  - เครื่องชั่งหินที่อ่านได้ละเอียด 0.5 กรัม
- 5 การทดสอบหาหน่วยน้ำหนักของมวลรวมหยาบ
  - ถังเหล็กทรงกระบอก

- เหล็กต่ำลักษณะเป็นท่อนเหล็กกลม
- เหล็กปาด ช้อนตัก และเทอร์โมมิเตอร์
- 6 การทดสอบหาขนาดคละของมวลรวมละเอียดและการทดสอบหา

ขนาดใหญ่สุดของมวลรวมหยาบ

- ตะแกรงร่อนมาตรฐานตามมาตรฐาน ASTM

- เครื่องเขย่าตะแกรงร่อน (Mechanical Seive Shaker) ต้องมีการ เคลื่อนที่ในแนวดิ่งหรือในแนวราบและดิ่งปนกัน เพื่อที่จะให้อนุภาคกระแทกและกลิ้งไปมาบนผิว ตะแกรงอย่างทั่วถึง

- เครื่องชั่งหิน และทราย
- 7 การทดสอบค่าการยุบตัว
- โคน (Slump Mold) รูปกรวยทรงตัดเส้นผ่าศูนย์กลางด้านบน 10

เซนติเมตร และด้านล่าง 20 เซนติเมตร สูง 30 เซนติเมตร มีหูจับและแผ่นเหล็กยื่นออกมาให้เท้า เหยียบทั้ง 2 ข้าง

- เหล็กต่ำ (Tamping Rod)
- แผ่นเหล็กสำหรับรองมีลักษณะเรียบเป็นระนาบ
- ช้อนตัก เกรียงเหล็ก และตลับเมตร

3.1.2 ขั้นทดสอบกำลัง

- 1 กำลังรับแรงอัด
  - เครื่องทดสอบกำลังอัด (Universal Testing Machines)
    - แบบหล่อก้อนตัวอย่างคอนกรีตทรงกระบอกเส้นผ่าศูนย์กลาง 10

เซนติเมตร สูง 20 เซนติเมตร

- 2 กำลังรับแรงวัฏจักร
  - เครื่องทดสอบกำลังอัด
    - แบบหล่อก้อนตัวอย่างคอนกรีตทรงกระบอกเส้นผ่าศูนย์กลาง 10

เซนติเมตร สูง 20 เซนติเมตร

3.2 วิธีการทดสอบ

จะทำการทดสอบด้วยเครื่องมือ Universal Testing Machines ดังภาพที่ 3.1 วิธีการทดสอบแรงอัดจะทดสอบโดยการให้แรง หรือความดันกับวัสดุที่อัตรา 1.5 กิโลกรัมต่อตาราง เซนติเมตร ต่อวินาที โดยการควบคุมการให้แรงจนเกิดการแตกร้าว และวิธีการทดสอบแรงวัฏจักร โดยทำการเพิ่มแรงในแนวแกน ณ อัตรา 1.5 กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร ต่อวินาที กับตัวอย่าง คอนกรีตที่ 25, 50 และ 75 เปอร์เซ็นต์ ของกำลังรับแรงอัดประลัย แล้วจึงถอนแรงออกจากวัสดุ หลังจากนั้นจึงให้แรงกลับคืนกับวัสดุอีกครั้ง โดยใช้การควบคุมการเคลื่อนตัวที่อัตรา 1 มิลลิเมตร ต่อนาที สำหรับตัวอย่างคอนกรีต 3 กลุ่ม คือ กลุ่ม 1, กลุ่ม 2 และ กลุ่ม 3 กิโลกรัมต่อตาราง เซนติเมตร โดยที่คาดการณ์การออกแบบปฏิภาคส่วนผสมเท่ากับ 150, 240 และ 320 กิโลกรัมต่อ ตารางเซนติเมตร ตามลำดับ โดยใช้แท่งคอนกรีตทรงกระบอกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 10 เซนติเมตร สูง 20 เซนติเมตร

รูปแบบการท <mark>ดส</mark> อบ	กลุ่ม ตัวอย่าง	<mark>เป</mark> อร์เซ็นต์ (%)	จำนวน (ก้อน)	
a server	กลุ่ม 1	-	3	
กำลังรับแรงอัด	กลุ่ม 2		3	
	กลุ่ม 3		3	
20		25		
ວວາມີມີ	กลุ่ม 1	50	3	
ดเกาน	ทยบ	75		
ฉฬาลงกรก		25	ลีย	
กำลังรับแรงวัฏจักร	กลุ่ม 2	50	3	
		75		
		25		
	กลุ่ม 3	50	3	
		75		

ตารางที่ 3.1 โปรแกรมการทดสอบกำลังรับแรงอัด และกำลังรับแรงวัฏจักร

ภาพที่ 3.1 เครื่อง Universal testing machine (UTM)

3.2.1 ขั้นตอนการทดสอบ

 การหาคุณสมบัติของคอนกรีตทางด้านกายภาพและคุณสมบัติ ทางด้านวิศวกรรมเบื้องต้น

การทดสอบหาค่าความถ่วงจำเพาะ การดูดซึมน้ำ และความชื้นที่

ผิวของมวลรวม (Specific Gravity, Absorption, and Surface Moisture of Aggregate)

- หน่วยน้ำหนักของวัสดุผสม (Unit Weight of Gradations)

- การทดสอบหาขนาดคละ และค่าโมดูลัสความละเอียด (Sieve Analysis and Fineness Modulus)
  - การทดสอบความสามารถเทได้ (Workability)

2 ทำการเตรียมตัวอย่างการทดสอบและการทดสอบ

- ทำการผสมคอนกรีต ณ การคาดการณ์ปฏิภาคส่วนผสม 150, 240

และ 320 กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร

- ทำการเทคอนกรีตใส่แบบหล่อทรงกระบอกขนาด

เส้นผ่าศูนย์กลาง 10 เซนติเมตร สูง 20 เซนติเมตร โดยแบ่งเป็น 3 ชั้น เท่า ๆ กันแต่ละชั้นต่ำด้วย เหล็กต่ำ 25 ครั้ง

ทำการถอดแบบคอนกรีต หลังจากตัวอย่างคอนกรีตแข็งตัวเป็น

เวลา 24 ชั่วโมง

- ทำการบ่มตัวอย่างคอนกรีตที่เวลา 28 วัน
- ทำการทดสอบกำลังรับแรงอัด และกำลังรับแรงวัฏจักร

3.2.2 ขั้นตอนการเขียนโปรแกรม

- ทำการสร้างสมการเชิงตัวเลข (Numerical calculation) ดังภาพที่

3.2 ของแบบจำลอง

ประมวลผลและเขียนรหัสโปรแกรมของแบบจำลองไฮเปอร์

พลาสติกซิตี้จาก Flow chart ดังแสดงในภาพที่ 3.3 สำหรับกระบวนการแตกร้าวของคอนกรีตลง ในโปรแกรม MATLAB ทำการตรวจสอบแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้กับผลการ ทดสอบที่ได้จากเครื่องมือทดสอบ

- ศึกษาพารามิเตอร์

 วิเคราะห์และสรุปผลจากการประยุกต์ใช้แบบจำลองไฮเปอร์ พลาสติกซิตี้สำหรับงานทางด้านวัสดุคอนกรีต

3.2.3 ขั้นตอนการคำนวณพารามิเตอร์แบบจำลอง

E (ค่าโมดูลัสยืดหยุ่นเริ่มต้น) สามารถหาค่าได้จากความสัมพันธ์เส้นโค้งของ ความเค้นและความเครียด

 k_0 (ขอบเขตการแปรผันตรง) ประมาณค่าจุดสุดท้ายของกราฟความสัมพันธ์ ระหว่างความเค้นและความเครียด หรือ $k_0 = f_{P.L} = egin{cases} (0.3-0.5)\,f_c^{\,\prime}\ (0.6-0.8)\,f_t^{\,\prime} \end{cases}$ (15)

k₁ (กำลังรับแรงประลัย หรือความเค้นมากที่สุด)

a และ b (พารามิเตอร์ฮาร์ดเด้นนิ่งไม่เชิงเส้น) สามารถพิจารณาหา ค่าพารามิเตอร์ได้จากความสัมพันธ์เส้นโค้งของความเค้นและความเครียด โดยการลองผิดลองถูก, ศึกษาขอบเขต และเทคนิคความเหมาะสมกับส่วนโค้ง

$$R$$
 (พารามิเตอร์ความเสียหายลำดับที่ 1) $R=rac{f_c^{'2}}{2Elpha_{\infty}}$ (16)

$$lpha_{\infty}$$
 (พารามิเตอร์ความเสียหายลำดับที่ 2) $lpha_{\infty} = 1 - \left(rac{f_{c,\infty}^{'}}{f_{c}^{'}}
ight)^{2}$ (17)

ภาพที่ 3.2 สมการเชิงตัวเลขของแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้

ภาพที่ 3.3 แผนผัง Flow chat แบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผลการวิเคราะห์

4.1.1 การหาคุณสมบัติของคอนกรีตทางด้านกายภาพ คุณสมบัติทางด้าน วิศวกรรมเบื้องต้น และการออกแบบปฏิภาคส่วนผสม

ตัวอย่างคอนกรีตก่อนนำมาทำการทดสอบจะหาค่าคุณสมบัติทางด้านกายภาพ และคุณสมบัติทางด้านวิศวกรรมเบื้องต้นและจากนำผลที่ได้จากการทดสอบคุณสมบัติเบื้องต้น นำมาทำการออกแบบปฏิภาคส่วนผสม ซึ่งผลการทดสอบทั้งหมดจะถูกรวบรวมและแสดงไว้ใน ตารางที่ 4.1 และ 4.2

คุณสมบัติ	ผลการทดสอบ	หน่วย
ความถ่วงจำเพาะ (ซีเมนต์ Type 1)	3.15	-
ความถ่วงจำเพาะ (ทราย)	2.54	-
ความถ่วงจ <mark>ำเ</mark> พาะ (หิน)	2.71	-
หน่วยน้ำหนัก (หิน)	1594.34	kg/m ³
ขนาดโตที่สุดของหิน	20	mm.
โมดูลัสความละเอียด	2.97	ลีย
เปอร์เซ็นต์การดูดซึมน้ำ (ทราย)		%
เปอร์เซ็นต์การดูดซึมน้ำ (หิน)	0.59	%

ตารางที่ 4.1 คุณสมบัติทางกายภาพและคุณสมบัติทางด้านวิศวกรรมเบื้องต้น

กำลังรับแรงอัด	ซีเมนต์ (Type 1)	ทราย	หิน (เบอร์ 2)	น้ำ
(ksc)	(kg/m ³)	(kg/m ³)	(kg/m ³)	(kg/m ³)
กลุ่ม 1	244	822	1041	195
กลุ่ม 2	307	771	1041	195
กลุ่ม 3	374	717	1041	195

ตารางที่ 4.2 ตารางสรุปคาดการณ์ปฏิภาคส่วนผสม

<u>หมายเหตุ</u> ข้อมูลคาดการณ์ปฏิภาคส่วนผสม ยังมิได้ปรับแก้ความชื้น

4.1.2 การศึกษาค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้

จากการทดสอบการหาค่ากำลังรับแรงอัด และกำลังรับแรงวัฏจักรจากกลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบ โดยการใช้เครื่องมือ Universal testing machine หาค่าพารามิเตอร์ที่ ได้จากการทดสอบตัวอย่างคอนกรีต 2 ชนิดของการทดสอบ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับแบบจำลอง ไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ โดยที่จำแนกการคิดพารามิเตอร์แบบจำลองออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนแรก สามารถหาค่าได้จากความสัมพันธ์เส้นโค้งของความเค้นและความเครียดได้โดยตรง, หาได้จาก การคำนวณ และส่วนสุดท้ายทำการลองผิดลองถูกในการหาค่าพารามิเตอร์ *a*, *b* เพื่อนำผลมา ทำการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดของภายใต้การรับแรงแนวแกน โดยผลการศึกษาค่าพารามิเตอร์สรุปดังตารางที่ 4.3

		19 19	พารามิเตอร์แบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้						
การทดสอบ ตัวอย่า	กลุม ตัวอย่าง	ตัวอย่าง ง	E (ksc)	k_0 (ksc)	$ \begin{array}{c} k_1 \\ (ksc) \end{array} $	а	b	R	α_{∞}
	1	-	170,800	60.00	150	0.03	0.03	4.9565	0.0133
กำลงรบ แรงอัด	2	-	387,000	92.00	230	0.04	0.04	7.8769	0.0087
	3	-	412,100	112.00	280	0.05	0.05	13.3410	0.0071
		1	586,500	63.20	158	0.10	0.10	1.6866	0.0126
	1	2	172,500	65.20	163	0.02	0.02	6.2958	0.0122
		3	261,800	67.20	168	0.03	0.03	4.5414	0.0119

ตารางที่ 4.3 ตารางสรุปผลการศึกษาค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้

		1	462,700	118.00	295	0.04	0.04	13.8950	0.0068
، ب ب	2	2	401,000	114.40	286	0.04	0.04	14.6100	0.0070
กาลงรบ แรงวัฏจักร		3	450,000	123.20	308	0.06	0.06	16.2590	0.0065
		1	250,600	134.40	336	0.02	0.02	37.8990	0.0059
	3	2	334,200	96.80	242	0.02	0.02	10.6240	0.0082
		3	367,600	90.80	227	0.03	0.03	7.9726	0.0088

4.1.3 การศึกษาพฤติกรรมความเค้นและความเครียดภายใต้กำลังรับแรงอัด

การศึกษาพฤติกรรมของความเค้นและความเครียดของกำลังรับแรงอัดโดย การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ที่ใช้พารามิเตอร์ดังตารางที่ 4.3 กับ การทดสอบด้วยเครื่อง Universal testing machine พบว่า จากกราฟความสัมพันธ์ระหว่างความ เค้นและความเครียดที่ได้จากแบบจำลองนั้น ขึ้นอยู่กับข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการทดสอบตัวอย่าง คอนกรีตในห้องปฏิบัติการ ซึ่งแสดงผลที่ได้ตามตารางที่ 4.4 และยังขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงของ ค่าพารามิเตอร์ *a*, *b* ที่อยู่ในช่วง 0.03 – 0.05 นั่นเป็นเพราะตัวอย่างคอนกรีตมีการเปลี่ยนแปลงของ ค่าพารามิเตอร์ *a*, *b* ที่อยู่ในช่วง 0.03 – 0.05 นั่นเป็นเพราะตัวอย่างคอนกรีตมีการเปลี่ยนแปลงของ องการแข็งตัวที่ต่างกัน หากเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดที่ได้จาก การทดสอบกับที่ได้จากแบบจำลอง ตามภาพที่ 4.2 – 4.4 แสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงความ เค้นและความเครียดของตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ผลที่ได้จากแบบจำลองมีอัตราการเพิ่มขึ้นของความ เค้นใกล้เคียงกับผลของการทดสอบ แต่จะพบว่าข้อมูลที่ได้จากแบบจำลองมีอัตราการเพิ่มขึ้นของความ ผันตรงก่อน และค่าความเครียดสูงสุดที่ได้จากแบบจำลองนั้นมีค่าน้อยกว่าค่าจากการทดสอบ เพียงเล็กน้อยเท่านั้น โดยตัวอย่างคอนกรีตที่ 1 ภายหลังจากการทดสอบมีการเสียรูปแบบที่ 6 (ASTM C39) คือ การแตกร้าวบริเวณจุดปลาย ดังแสดงในภาพที่ 4.1

กลุ่ม	ข้อมูลพื้นฐานแบบจำลอง ไฮเปอร์พลาสติกซิตี้			
ตัวอย่าง	$f_{c}^{'}$	Ε		
	(ksc)	(ksc)		
กลุ่ <mark>มที่</mark> 1	150	170,800		
กลุ่มที่ 2	230	387,000		
กลุ่มที่ 3	280 412,100			

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลพื้นฐานของแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ภายใต้กำลังรับแรงอัด

ภาพที่ 4.1 แสดงตัวอย่างคอนกรีตที่ 1 ภายหลังการทดสอบกำลังรับแรงอัด

ภาพที่ 4.2 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดสภาพรับแรงอัด กลุ่ม 1

ภาพที่ 4.3 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดสภาพรับแรงอัด กลุ่ม 2

ภาพที่ 4.4 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดสภาพรับแรงอัด กลุ่ม 3

4.1.4 การศึกษาพฤติกรรมความเค้นและความเครียดภายใต้กำลังรับแรงวัฏจักร

ดังที่ได้ศึกษาพฤติกรรมของความเค้นและความเครียดของกำลังรับแรงวัฏจักร จากการศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ที่ใช้พารามิเตอร์ ดังตารางที่ 4.3 กับการทดสอบด้วยเครื่อง Universal testing machine โดยใช้ค่าความเค้นที่ร้อย ละ 25, 50 และ 75 ของกำลังรับแรงอัดประลัย จะได้ว่า

กลุ่มที่ 1 จากผลที่ได้จากแบบจำลองพบว่าไม่สามารถควบคุมความเค้น ณ จุด เปลี่ยนวัฏจักรได้ ซึ่งค่าดังกล่าวจะคลาดเคลื่อนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ทั้งนี้เป็นเพราะค่าความเค้นที่ ได้จากสมการแบบจำลองไม่สามารถกำหนดค่าความเค้น ณ ตำแหน่งดังกล่าวได้ อีกทั้งไม่สามารถ ควบคุมค่าความแข็งตัวเริ่มต้นที่ให้กับแบบจำลองในวัฏจักรที่ 2 และ 3 ได้ อาทิเช่น ตัวอย่างที่ 1 ผลการทดสอบจะมีค่าความแข็งตัวมากกว่าความเป็นจริง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากในขณะบดอัด คอนกรีตในแบบหล่อมีการเรียงตัวของมวลรวมหยาบเกิดขึ้นมากบริเวณใกล้ผิวหน้าของคอนกรีต ทำให้ค่าการแข็งตัวช่วงแรกมีค่าสูงมากและจะน้อยลงเรื่อย ๆ ซึ่งการแตกร้าวของตัวอย่างคอนกรีต ที่ 1 ภายหลังจากการทดสอบมีการเสียรูปแบบที่ 3 โดยที่มีการแตกร้าวแนวตั้ง ดังแสดงในภาพที่ 4.5 แต่เมื่อป้อนข้อมูลค่าความแข็งตัวที่มีค่าสูง ณ วัฏจักรแรกให้กับแบบจำลองจะส่งผลให้ค่า ความแข็งตัวที่ได้จากแบบจำลองไม่เป็นไปตามพฤติกรรมการรับแรงวัฏจักร นอกจากนี้ยังพบว่าค่า ความเครียดสงสุดที่ได้จากแบบจำลองจะมีค่าน้อยกว่าค่าที่ได้จากการทดลอง เนื่องมาจาก แบบจำลองถูกควบคุมด้วยการรอบของคำสั่งในโปรแกรม MATLAB และพารามิเตอร์ฮาร์ดเด้นนิ่ง

กลุ่มที่ 2 นี้ผลที่เกิดขึ้นนั้นเป็นไปทำนองเดียวกันกลับกลุ่มที่ 1 นั่นคือ ไม่สามารถ ควบคุมความเค้น ณ จุดเปลี่ยนวัฏจักรได้ รวมถึงเมื่อสังเกตผลการทดสอบของตัวอย่างที่ 3 จะมีค่า ความแข็งตัวในระยะแรกที่มากกว่าช่วงถัดไปที่วัฏจักรเดียวกัน เนื่องด้วยคอนกรีตอาจมีการเข้ารูป ที่ดี แต่เมื่อได้พัฒนาแรงต่อไปเป็นไปได้ว่าเกิดการแตกร้าวภายในคอนกรีตอย่างรวดเร็วทำให้ค่า ความแข็งตัวของคอนกรีตลดลง โดยที่ตัวอย่างคอนกรีตที่ 1 ภายหลังการทดสอบมีการเสียรูปแบบ ที่ 4 คือ มีการแตกร้าวเป็นเส้นทแยงมุม ในภาพที่ 4.6 ซึ่งหลังจากที่ได้แทนค่าความแข็งตัวเริ่มต้น ลงในแบบจำลองเป็นผลทำให้ค่าความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดที่ได้มีความ แตกต่างกัน และเช่นเดียวกับกลุ่มที่ 1 คือ ค่าความเครียดสูงสุดจากแบบจำลองมีค่าน้อยกว่าการ ทดสอบ

กลุ่มที่ 3 ในกลุ่มนี้ค่าการแข็งตัวเริ่มต้นของแบบจำลองจะไม่สามารถควบคุมได้ เหมือนดังเช่นในกลุ่มที่ 2 และ 3 รวมทั้งในส่วนของค่าความเครียด ณ จุดถอนแรงที่ได้จาก แบบจำลองนี้จะมีค่ามากกว่าการทดสอบจริง ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากการที่ไม่สามารถควบคุมค่า การแข็งตัวของแบบจำลองในนวัฏจักรที่ 2 และ 3 ได้ อีกทั้งเป็นไปได้ว่าการเลือกใช้ค่าพารามิเตอร์ ฮาร์ดเด้นนิ่งไม่เหมาะสมกับการพัฒนาแรงในช่วงการรับแรงวัฏจักร โดยการทดสอบตัวอย่าง คอนกรีตที่ 1 ภายหลังทำการทดสอบมีการเสียรูปแบบที่ 4 ซึ่งมีการแตกร้าวเป็นแนวทแยงมุม ดัง ภาพที่ 4.7

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ກລຸ່າເຫັງລະບາງ	ຕັດລະໄດ.າ	ข้อมูลพื้นฐานแบบจำลองไฮเปอร์ พลาสติกซิตี้			
แต้หุดเรต เก		$f_c^{'}$	E		
		(ksc)	(ksc)		
	1	158	586,500		
กลุ่มที่ 1	2	163	172,500		
	3	168	261,800		
	1	295	462,700		
กลุ่มที่ 2	2	286	401,000		
	3	308	450,000		
	1	336	250,600		
กลุ่มที่ 3	2	242	334,200		
	3	227	367,600		

ตารางที่ 4.5 ข้อมูลพื้นฐานของแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ภายใต้กำลังรับแรงวัฏจักร

ภาพที่ 4.5 แสดงตัวอย่างคอนกรีตที่ 1 กลุ่มที่ 1 ภายหลังการทดสอบกำลังรับแรงวัฏจักร

ภาพที่ 4.6 แสดงตัวอย่างคอนกรีตที่ 1 กลุ่มที่ 2 ภายหลังการทดสอบกำลังรับแรงวัฏจักร

ภาพที่ 4.7 แสดงตัวอย่างคอนกรีตที่ 1 กลุ่มที่ 3 ภายหลังการทดสอบกำลังรับแรงวัฏจักร

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายในการหาความสัมพันธ์ของแบบจำลองสมการ ความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียด เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบจำลอง คอนกรีต โดยที่ได้นำหลักการทางด้านอุณหพลศาสตร์มาพัฒนาแบบจำลองดังกล่าว ซึ่งงานวิจัยนี้ จะมุ่งเน้นในเรื่องของแบบจำลองพลาสติกที่เรียกว่า ไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ (Hyperplasticity) เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าสามารถแสดงกราฟความสัมพันธ์ของความเค้นและความเครียดของ ตัวอย่างคอนกรีตภายใต้การรับแรงอัด และการรับแรงวัฏจักรได้ใกล้เคียงกับการทดสอบ โดยการ ใช้ระเบียบวิธีการเชิงตัวเลขมาใช้ในการคำนวณการเปลี่ยนแปลงของความเค้นและความเครียด ในช่วงพลาสติกของวัสดุที่ไม่ขึ้นกับอัตรา (Rate-independent material)

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ตามที่ได้ทำงานวิจัยทำให้ค้นพบแนวทางใหม่อีกทางเลือกหนึ่งในการ พัฒนาแบบจำลองทางด้านพลาสติกที่เรียกว่า ไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ ควบคู่ไปกับการใช้ทฤษฎีความ เสียหายแบบต่อเนื่อง โดยการนำไปประยุกต์ใช้กับแบบจำลองสมการความสัมพันธ์ระหว่างความ เค้นและความเครียดเพื่อใช้ในการทำนายพฤติกรรมของคอนกรีตในระดับมหภาค

5.1.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบจำลองที่พัฒนาเพื่อประยุกต์ใช้ในการรับแรงอัดเมื่อ เปรียบเทียบกับการทดสอบแล้ว พบว่ามีอัตราของความเค้นใกล้เคียงกัน ในขณะที่ข้อมูลจาก แบบจำลองจะถึงขอบเขตการแปรผันตรงก่อนการทดสอบ ส่วนความเครียดสูงสุดจากแบบจำลอง นี้จะมีค่าน้อยกว่าแต่ก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ทั้งนี้เมื่อประเมินจากผลโดยรวมจากการเปรียบเทียบ ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดที่ได้นั้นใกล้เคียงกัน ซึ่ง ชี้ให้เห็นว่าสามารถทำนายพฤติกรรมของคอนกรีตภายใต้กำลังรับแรงอัดด้วยแบบจำลองนี้ได้

5.1.3 จากการเปรียบเทียบการใช้แบบจำลองและระเบียบวิธีการคิดเซิงตัวเลขกับ ผลการทดสอบ แสดงให้เห็นว่าแบบจำลองซึ่งพัฒนามาประยุกต์ใช้กับการรับแรงวัฏจักรที่ความ เค้นร้อยละ 25, 50 และ 75นี้ ไม่สามารถควบคุมค่าความเค้น ณ จุดเปลี่ยนวัฏจักรได้ อีกทั้งค่าการ แข็งตัวของคอนกรีต และค่าความเครียดสูงสุดที่ได้จะน้อยกว่าการทดสอบ แต่อย่างไรก็ตามค่า ต่าง ๆ ดังกล่าวนี้มีความคลาดเคลื่อนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งหากพิจารณาจากผลที่ได้โดยรวม แล้วค่าความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียดที่ได้จากแบบจำลองนั้นมีความใกล้เคียง กับการการทดสอบจริง ฉะนั้นแล้วจึงกล่าวได้ว่าแบบจำลองนี้สามารถทำนายพฤติกรรมของ คอนกรีตภายใต้กำลังรับกำลังรับแรงวัฏจักรได้ โดยทั้งนี้ต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐานของการทดสอบ กำลังรับแรง จากเครื่อง Universal testing machine

5.1.4 แบบจำลองนี้สามารถนำไปใช้เป็นทางเลือกในการประยุกต์เป็นโปรแกรม ย่อย (Sub routine) ในโปรแกรมไฟไนต์อิลิเมนต์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาทางด้านวิศวกรรม

5.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาเพิ่มเติม

5.2.1 ศึกษาเพิ่มเติมแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้จากงานวิจัยนี้ โดยการ พัฒนาเพิ่มพารามิเตอร์อื่น ๆ เช่น พารามิเตอร์ทางอุณหภูมิ เพื่อใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างความ เค้นและความเครียดในการประยุกต์ใช้เป็นทางเลือกต่อไป

5.2.2 ประยุกต์แบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้ไปใช้เปรียบเทียบพฤติกรรมและ ศึกษาค่าพารามิเตอร์กำลังรับแรงอัด 3 แกน สำหรับวัสดุวิศวกรรม เช่น คอนกรีต, หิน ฯลฯ กับการ ทดสอบด้วยเครื่องมือ Triaxial Rock Mechanics (ณ สาขา วิศวกรรมปฐพี ภาควิชา วิศวกรรม โยธา คณะ วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

5.2.3 นำแบบแบบจำลองไฮเปอร์พลาสติกซิตี้จากงานวิจัยนี้ ไปใช้ทำนาย
 พฤติกรรมความเค้นและความเครียดของงานทางด้านคอนกรีต เช่น คอนกรีตกำลังสูง (800 –
 1500 กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร) และคอนกรีตทนซัลเฟต

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ชัชวาล เศรษฐบุตร. <u>คอนกรีต เทคโนโลยี</u>. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร, 2540.

ชัชวาล เศรษฐบุตร และ คณะ. <u>คู่มือการทดสอบ หิน ทราย และคอนกรีต</u>. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร, 25<mark>41</mark>.

้วินิต ช่อวิเซียร. <u>คอนกรีตเทคโนโลยี</u>. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: ป.สัมพันธ์พาณิชย์, 2544.

สุเซษฐ์ ลิขิตเลอสรวง. <u>เอกสารประกอบการเรียนวิชา Plasticity in soil mechanics</u>: ภาควิชา วิศวกรรมโยธา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

ภาษาอังกฤษ

- <u>Annual Book of ASTM Standards.</u> 1st. Volume 04.02. Detroit: American Concrete Institute, 1996.
- Changes in the properties of ordinary Portland cement and their effects on concrete. <u>Concrete Society Technical No 29</u>, 1986
- Higginson, E.C., Wallace, G.B. and Ore, E.L., "Effect of maximum size of aggregate on compressive strength of mass concrete," <u>Amer. Concr. Inst. Sp. Publicn</u> (1963): 219-256.

Jirasek, M and Bazant, Z.P., "Inelastic analysis of structure," (2002)

- Likitlersuang, S and Houlsby, G.T., "Hyperplasticity model for Bangkok clay," <u>Proceeding of the 15th Southeast Asian Geotechnical Conference</u> (November 2004):813-818.
- Likitlersuang, S., "Tuning of thermomechanic model for fine resistance concrete work," <u>Proceeding of the 10th NCCE</u> (May 2005)

Neville, A.M. Properties of Concrete. 3rd. New York: Longman, 1981.

Neville, A.M., and Brooks, J.J. Concrete Technology. 1st. Singapore: Longman, 1987.

- Price, W.H., "Factors influencing concrete strength," <u>J. Amer. Concr. Inst.</u> (1951): 417-432.
- Puzrin, A.M and Houlsby, G.T., "A thermomechanical framework for rate-independent dissipative materials with internal function," <u>International Journal of Plasticity</u> (2001): 1147-1165.
- Puzrin, A.M and Houlsby, G.T., "Fundamentals of kinematic hardening hyperplasticity," <u>International Journal of Solids and Structures</u> (2001): 3771-3794.
- Teychenne, D.C., Franklin, R.E. and Erntroy, H. <u>Design of Normal Concrete Mixes</u>. London: Department of the Environment, 1986
- Wang, P.T., Shah, S.P., and Naman, A.E., "Stress-strain curves of normal and lightweight concrete in compression," <u>J. Amer. Concr. Inst.</u> (November 1978): 603-611.

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แบบจำลอง oned_edpmk ภายใต้โครงสร้างโปรแกรมไฮเปอร์พลาสติกซิตี้


```
%Kinematic hardening hyperplasticity model with damage parameter
%multiple yield surfaces
%
%Created on June, 2005 by S. Likitlersuang & T.Chompoorat
%
%Created an abbreviation of parameter
%stress = sig, d_stress = dsig
%strain = eps, d_strain = deps
%plastic_parameter = alpp(i), d_plastic_parameter = dalpp(i)
%damage_parameter = alpd, d_damage_parameter = dalpd
%
%Material parameters
%n = number of yield suface
\%E = Young modulus
%H(i) = (1-i/n)^3*E/2, Hardening function
%k(i) = k0+(k1-k0)*i/n, Yield criteria
%R = 1st damage parameter
%alpinf = 2nd damage parameter
%
%Input variable
%inc_eps = Incremental strain
%
%Output variable
%C = [dsig; deps; dalpd; lamda_d; dalpp(i); lamda_p(i)]
%g = energy function
%yp(i) = plastic yield function
%yd = damage function
%----
clear;
```

```
%Data from universal testing machine
```

```
load matlab150_1
```

sig = data(:,1);

```
eps = data(:,2);
```

```
plot(eps,sig,'b*','linewidth',1)
```

hold on

load matlab150_2

sig = data(:,1);

```
eps = data(:,2);
```

plot(eps,sig,'b*','linewidth',1)

hold on

load matlab150_3

sig = data(:,1);

eps = data(:,2);

```
plot(eps,sig,'b*','linewidth',1)
```

hold on

%Input strength

fcp =230;

fcinf = 229;

E = 387027; % The value of initial young modulus

```
%Model parameters
```

n = 50;

%E = 15210*sqrt(fcp); The equation reference from Secant young modulus

```
alpinf = 1-(fcinf/fcp)^2
```

```
\mathsf{R} = \mathsf{fcp}^2/(2^*\mathsf{E}^*\mathsf{alpinf});
```

a = 0.04;

b = 0.04;

for i = 1:1:n,

 $H(i) = (1-(i/n))^{b*E/(2*a)};$

```
k(i) = (0.05*fcp)+(1.1*fcp-0.05*fcp)*(i/n);
```

end

%Initial values

```
sig = 0; dsig = 0;
```

eps = 0; deps = 0;

alpd = 0; dalpd = 0;

alpp = zeros(n,1); dalpp = zeros(n,1);

sgalpp = zeros(n, 1);

```
A = zeros (4+2*n, 1);
```

```
B = zeros (4+2*n, 4+2*n);
```

```
C = zeros (4+2*n, 1);
```

echeck=-1;

%testing programme

ntest = 1;

```
nstep = [144;200;1000];
```

inc_eps = [0.00001; -0.00001; 0.00001]; %strain control

%Calculation

for itest = 1:1:ntest,

for istep = 1:1:nstep(itest),

g = -sig²/ (2*E*(1-alpd))-sig*sum (alpp)/n+ (1-alpd)*sum (H'.*(alpp. ²))/ (2*n);

chip = sig-(1-alpd)*(H'.*alpp)/n;

chid = $sig^{2}/(2*E*(1-alpd)^{2});$

yp = abs(chip)-k';

yd = chid-R*alpinf/(1-alpd);

A (1, 1) =inc_eps(itest); %strain control

B (1, 2) =1; %strain control

B(2,1)=1/(E*(1-alpd)); B(2,2)=-1; B(2,3)=sig/(E*(1-alpd)^2);

B (3, 3) =-1; B (3, 4) =1;

if yd >= 0 %damage calculation

```
B (4, 1) =sig/ (E*(1-alpd) ^2);
B (4, 4) =sig^2/ (E*(1-alpd) ^3)-(R*alpinf)/ (1-alpd)^2;
A (4, 1) =-yd;
```

else %elasto-plastic calculation

```
B (4, 1) =0;
  B (4, 4) =1;
  A (4, 1) =0;
end
for i = 1:1:n,
  if chip(i) == 0
     sgalpp (i) = 0;
  else
     sgalpp (i) = abs(chip(i))/chip(i);
  end
  B (2, 3+2*i) =1/n;
  B (3+2*i, 3+2*i) =-1;
  B (3+2*i, 4+2*i) =sgalpp (i);
  if yp(i) \ge -k(i)/500 %plastic calculation
     B (4+2*i, 1) =sgalpp (i);
     B (4+2*i, 4+2*i) =-(1-alpd)*H (i)/n;
     B (4+2*i, 4) =H (i)*alpp (i)*sgalpp (i);
     A (4+2*i, 1) =-yp (i);
  else %elastic calculation
```

```
B (4+2*i, 1) =0;
B (4+2*i, 4+2*i) =1;
B (4+2*i, 4) =0;
A (4+2*i, 1) =0;
end
```

end

```
C = B \setminus A;
if C(4) < 0 %elastic check
  B (4, 1) =0;
  B (4, 4) =1;
  A (4, 1) =0;
  echeck=1;
end
for i = 1:1:n
  if C(4+2*i) < 0 %elastic check
     B (4+2*i, 1) =0;
     B (4+2*i, 4+2*i) =1;
     B (4+2*i, 4) =0;
     A (4+2*i, 1) =0;
     echeck=1;
  end
end
if echeck == 1
  C = B \setminus A;
  echeck=-1;
end
sig = sig + C(1);
eps = eps+C(2);
alpd = alpd+C(3);
for i = 1:1:n,
  alpp(i,1) = alpp(i,1)+C(3+2*i,1);
end
fprintf ('%12.2f\n',sig);
fprintf ('%12.5f\n',eps);
if itest==1
```
```
plot (eps,sig,'r.','linewidth',0.5);
elseif itest==2
plot (eps,sig,'y.','linewidth',0.5);
else
plot (eps,sig,'b.','linewidth',0.5);
end
hold on
end
end
xlabel ('strain'); ylabel('stress (ksc)');
title ('stress-strain curve');
grid on
```

The end

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายธนกร ชมภูรัตน์ เกิดวันที่ 4 สิงหาคม 2523 ที่อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะ วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปีการศึกษา 2545 และเข้าศึกษาต่อใน หลักสูตร วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2546 ในขณะที่ศึกษา อยู่นั้น ได้รับทุนผู้ช่วยสอนและผู้ช่วยวิจัย บัณฑิตวิทยาลัย ปีการศึกษา 2547 และได้รับทุนผู้ช่วย สอนและผู้ช่วยวิจัย ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2548

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย